

DEBRECZEN

Szerkesztőség: Debrecen Bajcsy-Zs. utca 1. sz. (Kisgazdapárt helyiségénél) félélem. Tel.: 41-13. Szerkesztőségi hivatalos órák: d. u. 4-11-ig.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

Kiadóhivatal: Bajcsy-Zs. utca 1. (Független Kisgazdapárt helyiségénél) félélem. Telefon: 41-14 Hivatalos órák: reggel 8 órától este 6-ig

Egyetlen helyes út: a szövetkezeli gazdálkodás

A minisztertanács rendeletben módosította az önálló termelőszövetkezetek és termelőszövetkezeti csoportok működési szabályzatát. A rendelet választ ad azokra az eddig tisztázatlan kérdésekre, amelyek a társasgazdálkodás felé forduló dolgozó parasztság körében felmerültek.

A földművelés termelőszövetkezeti mozgalom Magyarországon letette a vizsgát, megállta a helyét és mely gyökereket ereszített — mondotta Rákosi Mátyas a termelőcsoportok és gépállományok kiállításának első országos tanácskozásán. Ez év januárjában. Azóta túl vagyunk öt éves tervünk első aratásán, tetőponthoz közeledik a terménygyűjtési verseny, amelynek sikerével ünnepli dolgozó parasztságunk legmehetőbb alkotmányos első évfordulóját — és elmondhatjuk, hogy a dolgozó magyar nép nagy vezérének szavai még inkább beigazolódtak a most véget érő mezőgazdasági évben.

A Magyar Dolgozók Pártja és a népi demokrácia kormányja a jó példa meggyőző erejével vonzotta dolgozó parasztságunkat a társasgazdálkodás felé, amikor támogatta az első termelőszövetkezeti csoportokat útörő munkájukban és segítette leküzdeni a kezdeti nehézségeket. A termelőcsoportok tagjai gyors ütemben tapasztalhatták munkájuk eredményességét és meggyőződtek arról, hogy a szövetkezés az egyetlen helyes út, amely kivetheti őket a parasztsors régi nyomorúságából. Ennek tulajdoníthatók azok a lelkes nyilatkozatok, amelyeket a szövetkezetekben dolgozó parasztlak tettek az országos kongresszuson és azóta is munkájuk szépségéről, tartalmaságáról és nagy előnyeiről, hangsúlyozva, hogy soha többé nem térnének vissza az egyéni gazdálkodásra.

Idei mezőgazdasági évünk még fokozottabb munkára serkentette a szövetkezetbe tömörült dolgozó parasztságot. Gazdasági téren már az elmúlt évben meggyőződhettek a szövetkezés előnyéről, a most meg akarták mutatni — a kezdeményező büszke öntudatával — a még egyénileg gazdálkodó parasztságnak is, hogy a szövetkezeti termelés szebb és örömtelibb, mint az egyéni versződség a földdel. Peldamutatásuk hatásosnak bizonyult. A termelőszövetkezetek gyors felvirágzása, a csoporttagok munkájának eredményessége rendkívül megnövelték dolgozó parasztságunk érdeklődését a közös gazdálkodás, a szövetkezeti munka iránt. Tömegesen jelentkeztek dolgozó kis- és középparasztlak az újonnan alakult termelőszövetkezetekbe, vagy sürgették az sürgetik napról-napra azok megalakulását. A még kételkedők és vonakodók is ott tartanak már, hogy felkeresik a működő cso-

portokat, tanulmányozzák munkamódszereiket és eredményeiket. Így győződnek meg, közvetlen módon arról, hogy az egyéni boldogulásnak megbízhatóbb útja a szövetkezeti vagyoni növelése, amire ezer lehetőség kínálkozik a társas gazdálkodásban.

A termelőszövetkezetek munkájuk eredményének kiértékelésével is closegítik az egyénileg dolgozó parasztság széles tömegeinek megnyerését. Jó példa erre a szakmai „Győzelem”-termelőcsoport, amely értekezletén feltárta eddigi sikereit és ennek nyomán a község egyénileg dolgozó parasztlak körében élénk érdeklődés nyilvánult meg a csoport munkája iránt. A csoport értekezletén több egyénileg dolgozó parasztlak vett részt és sokan elhatározták, hogy a közös, nagyüzemi gazdálkodás útjára lépnek. Szántó Imre egyénileg dolgozó parasztlak kijelentette: „Magam is meggyőződésem róla, hogy a fejlődés egyetlen útja a nagyüzemi gazdálkodás. Itt van például a vetésszorgó, amelyet egyéni gazdálkodással nem lehet megvalósítani. Kiszámoltam, hogy közös gazdálkodással minden hold legalább 1000 forint jövedelmet hoz, sokkal többet, mint az egyéni gazdálkodás. Valóban csak a nagyüzemi gazdálkodást folytató parasztságot mondhatjuk el magáról, hogy nem rabja többé a munkának, hanem ura a földnek”.

Hatalmas lendületet ad a termelőszövetkezeti mozgalomnak a vasárnapi egyéni felvilágosító munka, amelyet a régi csoporttagok végeznek majd országsszerte. Előrelátható, hogy tömegesen jelentkeznek majd a kis- és középparasztlak a szövetkezeti csoportokba. Ez tette szükségesé, hogy a minisztertanács most rendeletben szabályozza az önálló termelőszövetkezetek és termelőszövetkezeti csoportok működésének eddig tisztázatlan kérdéseit. Az érvényben lévő szabályzat módosításával a szövetkezeti gazdálkodás felé fordult parasztlak teljes és kielégítő választ kap a most megjelent rendeletben minden kérdésre. A rendelet szabályozza a háztáji gazdálkodásnak, az öregek és a terhes anyák segélyezésének, az iskolára küldött tagok családja ellátásának problémáit, valamint azt, hogy az újonnan belépő tagok mennyi térítést kapnak gazdasági felszerelésük után és mennyi a tagok által végzendő évenkénti munkaegységelteljesítés alsó határa.

Dolgozó parasztlakunk a termelőszövetkezeti mozgalomban tér a szocializmus építésének útjára, amelyen az ipari munkásság nagy példáját követi. A szövetkezeti mozgalommal a falun is feltárulnak azok az új erőforrások, amelyek az iparban hódnyról-hónapra gyorsítják a

Minden frontszakaszon előre nyomul a koreai néphadsereg

A koreai néphadsereg egységei, Gunj és Iszong tőrségéből kiindulva előretörték az egyik völgyön át és felszabadították Pohangot. Pohang az amerikaiak legfontosabb utánpótlási kikötője Puszan után. Az amerikai és iszianmanista csapatok a városból délre vonultak vissza és beadták magukat a repülőterén. A tegnap éjjel érkezett jelentések szerint a repülőteret a néphadsereg egységei és a partizancsoportok erősen támadják. Ez a repülőter — mint a Reuters-híradó megjegyzi — egyike annak a két jó repülőternek, amely Koreában még amerikai kézben van.

Az amerikai 8. néphadsereg legnap kiadott hadijelentése „új fegyverekről” beszél, amely az arizonai közép-szakaszán alakult, ki számukra. Itt a Naktong-folyó keleti partján létesített hídfőállást a néphadsereg egyre jobban kibővíti. A néphadsereg egyik egysége kiűrt a hídfőből és Tegu irányában nyomul előre. A néphadsereg főparancsnoká-

gának pénteki jelentése közli, hogy a néphadsereg egységei meghuszáva az amerikaiak kísérleteit az ellenátmadásra, valamint vonalon folytatták előnyomulásukat. A déli partvidéken, ahol Keon Jaborok vezetése alatt a 8. amerikai hadsereg egységei ellenátmadásba kezdtek, a néphadsereg visszaverte a páncélos és gépezetű egységeket, valamint hadihajókkal támogatott ismételt előretörési kísérleteket. — A néphadsereg továbbra is súlyos csapatvesztéseket mér az ellenség főerejére és emberben valamint anyagban komoly veszteségeket okozott az amerikaiaknak.

Az amerikai légitörök és a hadihajók folytatják terrorbombázásukat. A bombázások következtében lakóházak, iskolák és kulturális intézmények dőlnek romba. A népi hadsereg főparancsnokának hadijelentése külön kiemeli a partizancsoportok tevékenységét, amelyek Tegu, Puszan, Mirjan és Hejesu tőrségében támadják a néphadsereg offenzív-

váját megrongálva az ellenség közlekedési útvonalait és kápoait berendezéseit.

AZ EGÉSZ KOREAI NÉP LELKESÉDESSÉL TÁMOGATJA NÉPI HADSEREGÉNEK HARCÁT

Föngjang: A föngjangi rádió jelentése szerint Észak-Korea lakossága abban az igyekezetében, hogy fokozza a népi hadsereg erejét az amerikai imperióstak a Li Szü-Man bandák mielőbbi megsemmisítésére, gyűjtést rendez a repülőgépek, harcokosi és hadihajók építési alapjára. A koreai fiatalság nagy lelkesedéssel fejezi ki kívánságát, hogy a harcstéren küzdhessen az ellenség ellen. Csak augusztus-5-től 9-ig a szövüli Demokratikus Ifjúsági Szövetség tagjai közül százezeren kérték felvételüket a hadseregbe.

Az USA provokálta ki a koreai konfliktust!

— ÁLLAPÍTOTTA MEG MALIK A BIZTONSÁGI TANÁCS ÜLÉSÉN

New York (TASZSz): A Biztonsági Tanács augusztus 11-én ülést tartott. Az elnökö Malik igyekezett tovább mozdítani a tanácskozásokat arról a holtpont-ról ahová az Egyesült Államok és csatlósaiak szabotázs kimpányája jutatta a Biztonsági Tanácsot. — Az elnök javasolta hogy haladéktalanul ejtsék meg a szavazást a Szovjetunió által benyújtott indítvány felett.

Jebb, Anglia képviselője — Austin előző napi taktikáját

szocializmus építését. A közösen gazdálkodó dolgozó parasztlak megtanulja a számvetést, kiszámolódik látóhatára és az ipari munkáshoz hasonlóan felismeri egyéni boldogulásának és az ország felemelkedésének szoros összefüggését. Kibontakoznak a dolgozó parasztlak alkotó, kezdeményező erői, újításokon, egyre jobb munkamódszereken törnek a fejüket a csoporttagok, a mennyiségi és a minőségi termelés állandó javítására törekednek.

A szövetkezeti mozgalom sikerei szembeötlőek mind a dolgozó parasztlak, mind az ország előrehaladása szempontjából. De éppen az eredmények készítik támadásra a falu ellenségeit, akik a dolgozó népnek, a szocializmus építő népi demokráciának is esküdt ellenségei és alattomos aknamunkával, vagy nyílt támadással igyekeznek megakadályozni a falusi dolgozók felémeledését, ezen át pedig Népköztársaságunk és a békeábor-

köveve — igen hosszúra nyújtott beszéddel próbálta megakadályozni, hogy a tanács elvégezze feladatát. Ezután egymást váltogatva próbálták az imperióstak Malik javaslatát szabályellenesnek beállítani. Malik hangsúlyozta hogy a szovjet küldöttség állhatatosan követeli a szavazás lefolytatását.

Austin ismét zavarkeltéssel próbálkozott. Utána Jebb újabb hosszú beszéddel szovjetellenes, huzug vádakat hangoztatva, ki-

jelentette hogyha a koreai helyzet pogáriáború jelent is, a Biztonsági Tanácsnak joga van beavatkozni Korea ügyébe. Azt állította, hogy a Tanácsnak Koreára vonatkozó korábbi határozatai jogerősök. A Szovjetunió békejavaslatából pedig kijelentette hogy azok célja: Koreában kommunizmus teremtenei.

Malik ezután a Szovjetunió képviselőjeként szólt fel és erőlyesen visszutasította az angol-szász küldöttek bezugságait. Meg-

szociális ellátásukra, gyermekeik iskoláztatására. A termelőszövetkezetek útján a szocialista mezőgazdaságért, a jómódú és művelti parasztlakért folyik a harc. Azért a parasztlak életformáért, amelyet a Szovjetunió már megvalósított s amelynek hatalmas erejéről, felbecsülhetetlen előnyeiről a szocializmus országában járt parasztlakdöttségek személyesen győződtek meg. „Semmi kétség — mondotta Rákosi Mátyas —, hogy előbb vagy utóbb az egész magyar dolgozó parasztlak meggyőződik a szövetkezeti termelési módnak a helyességéről és követni fogja az uttorok példáját.” A még egyénileg gazdálkodó kis- és középparasztlak fokozott érdeklődése a szövetkezeti gazdálkodás iránt, amelynek most vagyunk tanui, bizonyítja Rákosi Mátyas szavainak igazságát s azt, hogy az idei mezőgazdasági évben hatalmas lépéssel baladitunk előre a végsg cél felé.

Elapította hogy a koreai kérdésben a Biztonsági Tanács eddig csak az Egyesült Államok és Li Szin-Manék egyoldalú információit halgatta meg. Az ENSZ koreai bizottságának jelentését a bizottság Kuomintang-tagja írta alá, a Kuomintang képviselői állításnak pedig senki sem bízott. Azt az állítást is megcáfolta, melyszerint az amerikai hadsereg csak július 28-án kezdte meg hadműveletét Koreában. Blazonítékokat sorskozott fel, hogy az amerikai hadművelet már június 28-án megkezdődött. Ezenkívül a japán és koreai amerikai katonai parancsnokság hazug

felvilágosított nyújtott az ENSZ koreai bizottságának. Az amerikai küldött azt is állította, hogy Li Szin-Man hadserege nem kapott fegyver, szállítmányokat Amerikából. Pedig nemcsak az amerikai sajtó, hanem Li Szin-Man és az Egyesült Államok külügyminiszteruma maga beismerte, hogy a június 25-i agresszió kezdete előtt már nagymennyiségű hadianyagot adtak át Dél-Koreának. Mindezek a tények világosan bizonyítják, hogy az Egyesült Államok provokálta ki a konfliktust. Mindenki tudja hogy nem koreai repülőgépek bombázzák az amerikai városokat, hanem ame-

rikának araszják el Szoul, és a többi koreai várost bombák tonnáival. Malik végül kijelentette, hogy a szovjet küldöttség tiltakozik az amerikai határozati javaslat ellen amely a konfliktus lokalizálásának hazug ürügyével csak a háborút akarja meghosszabbítani Koreában. A Szovjetunió álláspontja világos szövegbe le Malik. A külföldi csapatok kivonását és a koreai konfliktusban részvevő mindkét fél meghallgatását javasolja és helyet követel Kínának a Biztonsági Tanácsban. A Biztonsági Tanács következő ülését augusztus 14-én tartja.

Küldjünk szeretetsomagot a hős koreai szabadságharcosoknak

A legszélesebb dolgozó tömegek nap, mint nap felkeresik javaslatokkal, kezdeményezésekkel a „Megvédjük a Békét” mozgalom Országos Tanácsának titkárságát. Javaslatok és kezdeményezéseik visszatérnek a magyar nép szeretetét és együttérzését, amellyel a békéért, a szabadságért hősiességgel harcoló koreai nép küzdelmét kísérik.

beke minden becsületos hívet. Örömmel fogja üdvözölni ezt a kezdeményezést egész népünk, munkásosztályunk, a dolgozó parasztság, az értelmiség, a széles dolgozó tömegek valamennyi rétege, köztük a háziasszonyok, dolgozó kisemberek, akik most a szeretetsomagok küldésével is újabb tanujelét adhatják tettekre kész együttérzésüknek.

A javaslatok hosszú sorából is kiemelkedik a Magyar Textilipar „Rákosi” ifjúsági női brigádjának kezdeményezése, akik a termelés frontján munkafelajánlásokkal, a munka újabb hőstetteivel segítik győzelemre a béke megvédéséért folytatott küzdelmet, de a szabadsághősök iránt érzett szolidaritásuk újabb jeleként szeretetsomagok küldésével is erőt és bátorítást kívánnak küldeni a szabadság és béke koreai harcainak.

A „Megvédjük a Békét” mozgalom Országos Tanácsa felhívással fordul az ország valamennyi békebizottságához: karolják fel a magyar textilipar „Rákosi” ifjúsági női brigádjának kezdeményezését! A szeretet apró csomagjai is vigyenek újabb erőt és bátorítást messze távolkeleten harcoló hős testvéreinknek: Korea szabadságszerető népének.

A „Megvédjük a Békét” mozgalom Országos Tanácsa örömmel üdvözi a „Rákosi-brigád” nemess kezdeményezését. Meg vagyunk győződve, hogy a magyar textil ifjúságának kezdeményezése széles visszhangot kelt népünkben és az ország minden részében a követők ezreire talál. A szeretetsomagok küldése csapp csupán a tengerben, mégis hatalmas erőt jelent. Olyan cselekedetet, mely tükrözi népünk együttérzését és segítőkészségét Korea küzdő népe iránt. Ebben is megmutatkozik népünk tántoríthatatlan hűsége ahhoz a világot átfogó mozgalomhoz, amely a béke legfőbb értéke, a Szovjetuniónak vezetésével gátat emel az imperialista gyilkosok és gyújtogatók törekvései ellen: egy táborba tömöríti fajra, vallásra, politikai meggyőződésre való tekintet nélkül a

Budapest, 1950 augusztus hó 12.

„Megvédjük a Békét” mozgalom Országos Tanácsa.

Az USA képviselőháza megszavazta azt a törvényjavaslatot, amely az amerikai gazdasági élet újabb háborús átállítására felhatalmazást ad Trumannak

Washington (TASzSz): Az USA képviselőháza 333 szavazattal 12 ellenében jóváhagyta azt a törvényjavaslatot, amely részleges gazdasági mozgósítást tervez a kormány támadó katonai programja megvalósításának támogatására. A törvényjavaslat lényegében az, hogy a katonai programból erődíjeket a dolgozókra hárítsa és ugyanakkor megköszönje a középkeletiek számára, hogy nagy extraprofitokra tegyen szert. A törvényjavaslat megjelölészt ad az elnöknek a munkabérek befagyasztására.

Ezenkívül az USA képviselőháza 198 szavazattal 191 ellenében elutasította azt a javaslatot, hogy ellenőrzés, gyakoroljon az árupiacokon folyó üzletkedés fölött. A törvényjavaslat nem gondoskodik semmiféle ellenőrzéssel a lakbérékkel kapcsolatban, de felhatalmazást ad a kormánynak arra, hogy kétféle dollár hitelt nyújtson a vállalkozóknak olyan anyagok előállítására, amelyek katonai program teljesítéséhez szükségesek. A törvényjavaslat egyéb pontjai is az amerikai gazdasági élet háborús átállítását szolgálják.

ANGLIA HELYTELENTÉSE AZ USA ELJÁRÁSÁT A FORMOZAI KÉRDÉSBEN

London: Egyre hitel érdem több forrásból érkeznek ezek a hírek, amelyek szerint Anglia a legnagyobb nyugtalansággal szemléli az USA magatartását a formozai kérdésben. Az elmúlt napokban egyenként a liberális Manchester Guardian és a konzervatív Times egyaránt nyomtatékosan figyelmeztette az Egyesült Államokat a formozai kérdésben

elfoglalni álláspontja tarthatatlanságára.

Anglia diplomáciai úton is kifejezést adott nyugtalanságának a formozai kérdéssel kapcsolatban az amerikai külügyminiszterium vezetői előtt. A brit álláspont az, hogy az USA magatartása a formozai kérdésben amerikai kínai összefüggésekre és ezen keresztül harmadik világháborúra is vezethet.

Walter Lipman így ír a New York Herald Tribune szerdai számában: „Egy távolkeleti háború esetén csak nagyon kevés szövetségesre számíthatunk. Nincs olyan ázsiai nép mely akár csak erkölcsi támogatásban is részt venne bennünket”.

ÚJABB FEGYVERES ÖSSZETÜZÉSEK INDONÉZIÁBAN

Hága: Makassárban, Celebes fővárosában folytatták a fegyveres összetüzéseket a

holland gyarmati lakosság és az indonézek között. A Kortener nevű aknahordozó hajó a holland katonaság támogatására Makassar kikötőjébe érkezett.

A GÖRÖG MONARCHO-FASISZTA KATONAI BÍRÓSÁG ÚJABB TERRORITELETE

Szofia: A Hellas Presse jelenti, hogy a három hét óta Athénben üléselő különleges katonai bíróságnak csütörtök este 12 görög hazafit ítélt halálra.

Pénteken újabb per indult 45 másik görög hazafi ellen.

Athén: Az Athéni monarchofasista kormány államügyre kedden hajósok ítéletét két-huszonnégyen hazafira és hazaengy görög demokratá provokáció perében. A halálbüntetésre vonatkozó javaslat három nőt is érint.

15.5 millió forinttal lezárult a koreai pénzgyűjtés

Kevés felhívás váltott ki olyan széles körben visszhangot, mint az országos békegyűlés javaslatát, hogy küldjünk egy teljesen felszerelt kórházat a bandita-bombázmadásoktól szenvedő koreai nép segítségére. Alig hogy elhangzott a javaslat, a gyűjtőívkelet

meg sem várva megindult a gyűjtés a kórházra és a gyűjtés cspek a két országos mozgalomává vált.

A jegyűjtés kimutatás szerint 15.510.738 forint gyűjt össze a tábori kórházra.

Nyiregyházát is hekapcsolják a légiforgalomba

Menetréndváltozás a MASZOVLET-nél

Vasárnap délelőtt avatják fel ünnepélyes keretek között a nyiregyházi repülőteret. Ez már a 9. vidéki város, amelyet a felszaba-

dulás óta bekapcsolunk a belső légiforgalomba.

Hétfőjei augusztus 14-én kezdte megváltozik a MASZOVLET menetréndje. A Budapest—Miskolc—Debreceni járat Budapesttől 15 órakor, Debrecenből 16.35-kor indul. Budapest—Miskolc—Nyiregyháza—Debrecen-i járat új budapesti indulási időpontjai: 7.50 és 15.15 óra viszafelé Debrecenből 13.55 és reggeli 6 órakor indul a repülőgép.

EDDIG 89.700 ÚJ MUNKA-KÖNYVET ADTAK KI

Az utolsó hetekben fokozott ütemben indult meg az üzemekben és előljárásságokon az ipari dolgozók munkakönyveinek kiadására. Eddig 89.700 új munkakönyvet állítottak ki az iparban foglalkoztatott dolgozók részére. A régi munkakönyvek kicserélése augusztus 31-én befejeződik. Szeptember 1-től már az új munkakönyvek lesznek érvényben az egész iparban.

A kereskedelmi, pénzügyi, valamint a MÁV és posta kivételével a közlekedésügyi alkalmazottak munkakönyveinek kicserélésére a közeljövőben jelenik meg a végrehajtási utasítás.

A Koreai Hét eredményei Debrecenben

A Koreai Hét eredményei mindenütt napról-napra növekedtek. Az új norma bevezetése után is nem ritkaság a 180-190 százalékos eredmény. Ahol pedig még a régi norma van érvényben, eléri, sőt túl is haladják a 300 százalékos is.

Miért van ez? A magyar munkásság teljes együttérzését akarja megmutatni ezzel a hős koreai nép iránt. A magyar munkásosztály aktív harcosa a békéért és bebizonítja, hogy itt a béke termelési frontszakaszán éppennygy helytállnak, mint társaik fegyverrel a kezükben a béke és szabadság védelmében a távol Koreában.

Szombaton a Községi Kenyérgyárban a következő volt a helyzet. Az egyes számú üzemben a Máté Gyula-csoport táblásai 113, berakók 115,7, vetők 105,7, kisütők 103 százalékra teljesítettek a 100 százalékos. A Nagy Sándor-csoport táblásai 116,6, berakók 119,3, vetők 108,9, kisütők 106,3 százalékos eredményt értek el. A dagasztók 101,7, a kirakók 97,5 százalékos eredménnyel zárták le a szombati napot. A négyes számú üzem Lebovics-csoportja 107,2 százalékra teljesítette a normát. Üzemátlag 106,9 százalék.

A Cementipari NV dolgozói teletére,

még a régi norma szerint dolgoznak. Most a Koreai Hétben termelésükön keresztül megteremtik az új norma legyőzésének feltételeit. Fekete Margit elvtársnő, élmunkás az egész üzemben kitűnik. 196 százalékra teljesített normáját, mikor 30 százalékos felajánlott és ezzel szemben szombaton 333 százalékos eredményt ért el. Molnár József 104 százalékra 20 százalékos felajánlott fel és 156 százalékos teljesít, Matkó Irma szintén 104 százalékra ajánlott 20 százalékos és 158 százalékos ért el. A brigádok versenyében első a Szendrei Júlia-brigád 190 százalékkal, aztán következnek a Komszomol-brigád 171 százalékkal, a DISZ-brigád 170 százalékkal s az Ifjú Gárda-brigád 167 százalékkal. A Cementipari NV szombati első műszakában 141,9 százalékos volt az üzemátlag teljesítmény.

A többi üzemekben is komoly ütemben halad a munka s a Koreai Hét utolsó napján is szép eredmények születtek. Most az üzemek dolgozói a Járőjavító NV felhívására elhatározták, hogy nem hagynak fel a versenyen, nem állnak meg a félúton, hanem tovább javítják munkájukat Alkotmányunk tisztelére.

Hétfőn kezdi meg tanácskozását a Nemzetközi Diákszövetség II. kongresszusa

Prága: Hétfőn délelőtt kezdi meg tanácskozását Prágában a Nemzetközi Diákszövetség II. kongresszusa. A tanácskozások színhelye a prágai árumintavásár hatalmas iparcsarnoka. Hétfőn délelőtt lesz a kongresszus ünnepélyes megnyitó ülése, délután pedig Josef Grohman, a Nemzetközi Diákszövetség elnöke tartja meg beszámolóját. Ehhez kapcsolódik majd a kb. egy hétig tartó vita. A világ haladó szellemű diákságának különféle problémáival öt albizottság foglalkozik.

Szombaton délig több, mint 700 külföldi diákküldött érkezett Prágába.

2 oldal

Debrecen, 1950 augusztus 13.

Pénteken este a prágai téli stadionban ünnepélyes külsőségek között megkezdődött a prágai nemzetközi diákkongresszussal összefüggő sportverseny.

Prága: A csehszlovák főváros ünnepi külsőt öltött a Nemzetközi Diákszövetség II. kongresszusa alkalmából, mely augusztus 14-én, hétfőn kezdődik. A kongresszusra kedden megérkezett a szovjet küldöttség első része, köztük A. Seljpin, a Nemzetközi Diákszövetség alelnöke és D. V. Posztnyikov, a szovjet kormány mellett működő testnevelési bizottság elnöke. A Szovjetunió diákságát 27 tagú küldöttség képviseli a kongresszuson. Ezenkívül 49 tagú szovjet sportküldöttség és 41 fiatal szovjet művész érkezik Prágába.

Hatalmas ünnepeket készítenek elő megyeszerte Alkotmányunk évfordulójára

Dolgozó népünk, az Alkotmány jelentőségéhez mértén akarja megülni a nagy ünnepet. Az Alkotmány biztosítja a nép jogait, a szabad boldog népi demokráciát Magyarországon. Olyan jogokat, melyet a dolgozó nép az elmúlt rendszernek kizsákmányoló népellenségszocializmusai alatt sohasem kaphatott volna meg.

Ezért olyan hatalmas arányú a készülődés, azért olyan lelkes a hangulat a termelőcsoportokban, a falvakban, a terménybegyűjtés tülteljesítéséért vívott harcban és ezért várjuk olyan nagyon ezt a napot.

Az ünnepség külsőségeinek meg kell mutatnia belső érzéseinket. Az ünnepet megelőző héten minden városban és községben röpgyűléseket tartanak, amelyeken megbeszéljük az ünnepség előkészítésének főbb pontjait. 19-én este mindenütt lakllyás felvonulást tartanak, melyen nemcsak a DISZ fiatalok vesz részt, hanem a községek és városok minden dolgozója.

Debrecenben az Arany Bika előtt nagy utcából lesz ezen a napon és a debreceni üzemekben és gyárakban mindenütt rövid műsoros ünnepeken emlékeznünk meg a nagy nap jelentőségéről. Ezen a napon az Állami Csokonai Színházban Koreai est lesz.

20-án zenés ébressztővel veszi kezdetét az ünnepség, majd délelőtt az Arany Bika előtt nagygyűlést tartanak. Délelőtt 9-kor kezdődik a sétarepülés, mely háromig tart. Ekkor pedig ingyenes belépéssel kezdődnek a repülőnap különböző látványosságai. Ugyanebben az időben a Stadionban gazdag sportműsort adnak Debrecen sportolói, este pedig a nagyerdői szabadtéri színpadon gyulnak ki a fények, hogy mellő előadással fejezze be a jelentőségében egyedülálló nagy ünnepet.

530.239 mázsa a szombatig begyűjtött gabona a megyében

A terménybegyűjtés frontjáról érkezett győzelemi híradásokat nap mint nap lázas izgalommal várja az ország dolgozó népe. — Nemcsak dolgozó parasztágunkat mozgatta meg ez a hatalmas begyűjtési kampány, hanem szívvel-lelkelrel figyelemmel kíséri a terménybegyűjtés és sőt ma már tülteljesítés fokozódó lendületét minden dolgozó. Ez érthető, hiszen a győzelem a terménybegyűjtés győze em mindannyiunk közös ügye. Olyan közös ügy, mint a hősi koreai nép győzelme az amerikai betolakodó agresszorok ellen. És ezek a sorozatos győzelem nálunk Debrecenben és az országban, vagy a távoli Koreában ugye jelentenek, a békétlenség erejének gyarapodását, az elenségre mért újabb hatalmas csapást.

A megyei tanács kereskedelmi osztálya jelentette hogy a cséplési az egész megyében 87 százalékosan végezték el. Eddig 1 millió 837.182 mázsa csépeletet el. — Ebből begyűjtött mennyiség 530.239 mázsa. A tarlóhántást 241.808 a másodvetést pedig 16.252 holdon végezték el. A tarlóhántás teljesítése a számítások szerint 83, míg a másodvetésé 119 százalékos, ami jelölés tülteljesítés.

A terménybegyűjtés fokozódó lendülete most mutatkozik meg igazán, amikor már csak egy héttel választja el a végső terminustól, az Alkotmány ünnepétől. Ez az ünnep nemzeti ünnepe a dolgozó parasztságunk, az egész dolgozó magyar népek meyen az Alkotmányt ünnepli. Az Alkotmányt, mely életet adott a dolgozó paraszti ömégnek, amely a dolgozó parasztság jogait először foglalta törvényes keretek közé. Nagy ünnepséggel készül a községekben, hogy kifejezésre juttassák hálájukat és szeretetüket az alkotmány megteremtője, a Magyar Dolgozók Pártja és forrón szeretett vezére, Rákosi Mátyás iránt.

FÖLDES MEGKÖZELITETTE A 400 SZAZALÉKOT

Naponta, sőt óráról órára változnak a terménybegyűjtés adatai. A járásközül változatlanul a püspökudányi vezet, míg a községek verseyében Földes megközelítette a 400 százalékot. A megyei eredmények kialakulását a jó teljesítő községek irányították. Ennek köszönhető, hogy 12 nappal augusztus 20 előtt már 100 százalékos teljesítményről adhatunk jelentést, és most egy héttel a terménybegyűjtés végső határidejé előtt már 150 százalék felé halad a megye összeredménye.

A debreceni Rákosi-telepi termelőcsoportban 1100 mázsa gabona

3 oldal
Debrecen, 1950 augusztus 13.

vánból 530,2; már a raktárba szállítottak, az érte járó 45 ezer forintot nyomban kézhez fizették a csoport tagjainak. Ez a negyvenöt ezer forintot sajátos elszámolás alapján ki is osztották már a termelőcsoport tagjaira között. Munkapont érték szerinti átlagosan minden tag 600—1400 forintot kapott úgyhogy eddigi adóssága is tisztázva van. Pásti János példájú 1400 forintot vett kézhez. Ez azonban még koránsem a végleges eredmény. Terményünk egyrésze, 5 hold ricinus, 10 hold cukorrépa (engeri, napraforgógyapot még a földben van, az ebből befolyó jövedelem többszörösen meghaladja majd a most ki osztott összegeket).

A termelőcsoportok tehát megyszerűen megtalálják számításukat, és a terménybegyűjtést tülteljesítő gazdák is örömmel teszik el a begyűjtési prémiumot mely augusztus 20-ig adnak a terménybegyűjtést teljesítőknak.

Biharjardán Lovas János öt holdas dolgozó paraszt 800, Földesen Kemenes László 7 holdas 900, Degró Zoltán 3 holdas 500 százalékosan teljesítették terménybegyűjtési kötelezettségüket. Doboz János bellegelői dolgozó paraszt pedig 1000 százalékosan tülteljesítette terménybegyűjtési kötelezettségét. Hajdúbagoson Tamás József 4 holdas dolgozó paraszt 300 Kismarján Bojtor Károly 320 százalékosan tett eleget hazafias kötelezettségének.

KITÜNTETIK A LEGJOBB HAJDU-BIHARI TERMELŐCSOPORTOKAT

Dolgozó parasztságunknak termelőcsoportokba tömörült része büszkén és öntudatosan halad előre a szocializmus építése útján. Újabb győzelemi állomásuk ez az úton az idei aratás cséplés és terménybegyűjtés. Olyan nagy-szerű terméseredményekkel dicsekedhetnek, olyan nagyok az elszámolásnál kiosztásra kerülő pénzeszek, hogy a látottak és hallottak nyomán ugrás-szerűen emelkedik azoknak a dolgozó parasztszámának a száma, akik ösztölközde már közös gazdálkodásban akarnak kezdeni.

Most a legjobb termelőcsoportokat még egy öröm éri: kitüntetik őket a nyári szezon munkájuk idején végzett teljesítményükért. Így kitüntetésre terjesztették fel a monostorpályi Dózsa-termelőcsoportot ahol maga az elnök ifj. Vincze Imre jár; elő jó példával a munkában és a munka megszervezésében. Nagylétán a Vörös Rózsa-termelőcsoportban Mol-d-

ván István munkáját emelhetjük ki a legjobbak közül, aki brigádjától nyomban kézhez fizették a csoport tagjainak. Ez a negyvenöt ezer forintot sajátos elszámolás alapján ki is osztották már a termelőcsoport tagjaira között. Munkapont érték szerinti átlagosan minden tag 600—1400 forintot kapott úgyhogy eddigi adóssága is tisztázva van. Pásti János példájú 1400 forintot vett kézhez. Ez azonban még koránsem a végleges eredmény. Terményünk egyrésze, 5 hold ricinus, 10 hold cukorrépa (engeri, napraforgógyapot még a földben van, az ebből befolyó jövedelem többszörösen meghaladja majd a most ki osztott összegeket).

Földesen a Petőfi-termelőcsoport szerepel a kitüntetésre terjesztett csoportok sorában. Jtt Karácsony Lajos a legjobb munkás, csoporttagok az ő személyes példája nyomán érik el a magas százalékokat.

Hajdúbagoson a Ságvári Biharjárdán városok pedig a Lenin-termelőcsoportot terjesztették fel kitüntetésre.

Ezek a termelőcsoportok példát mutatnak, eljutottak az első nehéz kezdeti lépésektől a közös gazdálkodás megteremtéséig és sikerült a termelőcsoporton belül is győzelmet aratni a még kezdetben begyűjtési tehermentesítés kerületi csoportokhoz bizonyítási példák, jó munkájuk eredményekkel, a szocialista mezőgazdaság verhetetlen és összehasonlíthatatlan fölényét a kapitalista gazdálkodás felett.

Új színházterem, színdarabpályázat a vagongyár kultúrprogramjában

Alkotmányunk: A Magyar Népköztársaság biztosítja a dolgozóknak a művelődéshez való jogát." (48. §)

Augusztus 20-át, Alkotmányunk egyéves évfordulóját, a nap jelentőségéhez méltóan ünneplik meg ország-szerte. Ezek az ünnepeket visszatiükörözik azokat a döntő eredményeket, melyet Alkotmányunk egy éve alatt értünk. Az üzemek termelési eredményeinek növekedése mutatja a készülődés lelkes hangulatát, de kulturális téren is nagy készülődés folyik. Így a Vagongyárban is, ahol az előkészületekről Seprényi Lajos örömmel beszél:

— Augusztus 20-án egy nagy-szerű kultúrrestet rendez a Vagongyár. Ez az ünnepség egyik állomása lesz a Vagongyár egyre szelben fejlődő kulturális fejlődésének. Ezen az előadáson jelen lesz Bebrits Lajos államtitkár, a szovjet konzul, a Magyar Dolgozók Pártjának képviselői és a város többi üzemének meghívott vendégei. Ugyanezeken megjelenik ezen az estén a népművelési minisztérium kiküldötte is.

— Ez lesz az első előadás melyen a dolgozók előtt be-

Hogyan szervezzük meg a falusi kultúrthonokat?

A népi demokrácia a dolgozó tömegek közkincsévé teszi a korszerű és haladó tudást. Ennek az ismeretterjesztésnek, a korábban a műveltség forrásaitól mesterségesen és céltudatosan távol tartott dolgozó nép kulturális színvonal-emelésének vidéken egyik legfőbb szerve a falusi kultúrthon.

A mozgalom eddig is szép eredményeket ért el és rövidesen nem lesz az országban nagyobb község, vagy tanyai település, amelynek ne lenne kultúrthonja. A kultúrthon csak akkor töltheti be fontos szerepét, ha helyesen szervezzük meg és gondoskodunk jó működéséről. Tudnunk kell tehát mindenekelőtt, mi a kultúrthon rendeltetése és szerepe a falu életében.

A kultúrthon a falu művelődési központja s feladata az, hogy a falu dolgozóitól eljuttassa mindazt a politikai, szakmai, tudományos és művelődési ismeretanyagot, amelyet a magyar nép történelme során először a népi demokrácia tett hozzáférhetővé a dolgozó tömegek számára. A kultúrthon feladata, hogy a falu dolgozó népe megismerkedjék a szocialista kultúrával, a magyar kultúra haladó hagyományával és új alkotásaival. Rendkívül fontos, hogy a kultúrthonokon át is közvetítsék a dolgozó parasztságunknak a Szovjetunió vívmányait és tapasztalatait, mert ezek mint a felszabadulás óta mindig, most és a jövőben is népi demokratikus fejlődésünk legfőbb előbbre vivői. A népi demokráciánk kultúrája és a nyugati haladó művelődés, irodalma ugyancsak a kultúrthonokon jut el a falu népéhez.

Központi jellegű ez ad a kultúrthonoknak, hogy összehozzák valamennyi falusi tö-

megszervezet kulturális munkáját és így lehetőség nyílik arra, hogy egységes irányításal és ellenőrzéssel mind szélesebb rétegek kapcsolódjanak be a szocialista kultúra építésének nagy munkájába.

A falusi kultúrthonon minden dolgozó beiratkozása nélkül igénybe veheti. A vezetőség, mely legalább 3, de legfeljebb 7 tagból áll, irányítja a kultúrthon munkáját és erről kéthavonként beszámol a népművelési bizottságnak. A részletes munkatervet legalább két hétre előre el kell készíteni és azt a kultúrthonban ki kell függeszteni.

A kultúrthonok gyakorlati munkája különféle csoportok között oszlik meg. A népművelési csoport politikai előadásokat, ismeretterjesztő tanfolyamokat, természetismereti előadásokat és kiállításokat rendez. A művészi csoport és színpadcsop, népi tánc, ének és bábjátszó csoportokba vonja be a falusi dolgozóknak minél szélesebb rétegeit. Ez a csoport rendez a műsoros esteket, színházi és filmelőadásokat, bálokat. A könyvtári csoport gondoskodik az új magyar könyvek, a haladó szepirodalmi, szakmai, tudományos és ifjúsági művek és sajtótermékek beszerzéséről. Ez a csoport szervezi az olvasómozgalmat és az olvasóköri munkát. A sportkör egyik legfőbb feladata az MKH-próbaikkhoz szükséges feltételek megteremtése, a próbák előkészítése.

A helyesen szervezett és jól működő kultúrthon felbecsülhetetlen tényezője a szocialista kultúra kiépítésének a falun, kiváló eszköz arra, hogy falusi dolgozó népünk megőrizze és továbbfejlessze kulturális forradalmunk vívmányait.

mutatjuk az újirányú kezdeményezést, amit aztán tovább szélesítünk. Ugyanis nemcsak a színjátszógárda vagongyári, illetve üzemi, hanem az előadott műveknek a szövege is debreceni szerzők munkája lesz.

— A napokban a népművelési minisztérium küldöttel lent jártak Debrecenben és a velük való megbeszélés alapján örömmel jelenthetem, hogy a debreceni Vagongyárban állítják fel

az ország első kísérleti színpadát.

Mit jelent ez? Azt, hogy ezen a színpadon mutatják be első ízben nyilvánosság, a munkásközönség előtt a fiatal írók darabjait, melyet vita követ. A közönség hozzászólásai döntik el, hogy a mű megfelel-e a szocialista kultúra igényeinek, hol vannak benne esetleg korrigálásra szoruló részek, milyen pontokon és mit kell még hozzáadni, vagy törölni.

— A fiatal szerzők tehát színpadot kapnak nálunk. És hogy nagyobb kedvvel és lelkesedéssel dolgozzanak: színdarabpályázatot hirdetünk. A pályázaton egy- és három-

felvonásos darabokkal lehet résztvenni. Olyanokkal, melyek témájukban a dolgozó nép harcát, küzdelmeit, győzelmes szocialista építőmunkájukat tükrözi vissza, melyek optimista derűjükkal alkalmasak a szocialista-realista kultúra ápolására.

A pályázati határidő később állapítjuk meg, a nyertes pályázatokat pedig pénzeszekkel és könyvekkel kívánjuk jutalmazni. Szeretnénk, ha a pályázaton minél többen vennének részt az üzemi munkásság köréből.

— Terveztük, hogy a Vagongyárban szovjet mintára építjük fel az új színháztermet, ahol a nézőteret tetszés szerint lehet bővíteni, vagy szűkíteni a közönség számának megfelelően, így kamaradarabokat is pompásan előadhatunk.

— Ezek az első tervek. Részletekről egyelőre bővebben nem beszélhetünk, annyit bizonyos azonban, hogy a tervek hamarosan valóra válnak és kulturális életünkben komoly fellendülés következik be.

Alkotmányunk méltó megünneplésére

A vagongyár versenykihívása

A debreceni Járműjavító NV dolgozói röpgyűlést tartottak. A Vagongyár VIII. osztályának dolgozói lelkes hangú felszólalások után elhatározták, hogy tovább folytatják a koreai műszak versenyrendületét, tovább fokozzák teljesítményüket, túlteljesítik az új normát. Ezért a VIII. osztály dolgozói versenyre hívják ki a Járműjavító NV összes dolgozóit, a békeműszak alatt elért eredmények további emeléséért.

A többi osztály dolgozói mind elfogadták a versenykihívást, lelkesen csatlakoztak a versenyfelhíváshoz. A mozdonyserelő dolgozói ugyanakkor javasolták, hogy a Járműjavító NV hívja ki versenyre Hajdú-Bihar vármegye összes üzemét. A kocsiosztály dolgozói még további javaslatot terjesztettek elő: hívják ki munkaversenyre az ország többi Járműjavító NV-it is. A versenyt az Alkotmány méltó megünneplésére indítják a debreceni Vagongyár dolgozói.

A röpgyűlés után a következő versenyfelhívást bocsátták ki a Vagongyár lelkes dolgozói:

„A debreceni Járműjavító NV gépműhely dolgozói a ma megtartott röpgyűlésen lelkes hangú felhívást intéztek az üzem többi dolgozóihoz, hogy a Koreai Héten elért eredményeiket Alkotmányunk tiszteletére, egy éves évfordulójának méltó megünneplésére megtartják, tovább fokozzák s ennek megvalósítása érdekében mindannyian hosszulejratú versenyszerződést kötnek, versenyyállalásaikkal, a termelés állandó emelésével fejezik ki ragaszkodásukat népi demokraciánkhoz, Alkotmányunkhoz, hatalmas felszabadítónkhoz, a Szovjetunióhoz és a világ békeszerető népehez.

A versenypontok a következők:

1. A Koreai Műszakban elért termelési eredmények megszilárdítása, annak továbbfokozása.

2. A Koreai Műszakban elért eredmények megtartására, valamint annak továbbfejlesztésére minden egyes dolgozó hosszulejratú versenyszerződést köt.

3. Az ötéves terv első évének időelőtti befejezése és túlteljesítése.

4. Az anyagmegtakarítási és önköltségesökkentési mozgalom kiszélesítése, ebben a legmagasabb eredmény elérése.

Tudatában vagyunk annak, hogy a szocializmus építésének egyik legfontosabb feltétele a munkaverseny kiszélesítése, melyen keresztül termelésünket állandóan emeljük és ezzel segítjük elő a Szovjetunió vezetésével a szabadságszerető népek és így a koreai népnek is a békéért folytatott harcát.

Tudjuk, hogy versenyfelhívásunk teljesítésével hozzájárulunk az őszi esücsforgalom sikeres lebonyolításához, a szocializmus építéséhez, a Szovjetunió vezette békétábor megerősítéséhez és ezzel hatalmas csapat mérünk az imperialista háborús gyujtatókra.

Éljen a békétábor legfőbb öre, a hatalmas Szovjetunió és a világ dolgozóinak bölcs vezetője, Sztálin elvtárs!

Éljen a Magyar Dolgozók Pártja, szeretett vezérünk, Rákosi elvtárs!

Debrecen, 1950 augusztus hó 11.

A debreceni Járműjavító NV dolgozói nevében:

Szűcs János párttitkár,
Csollák Gábor üb. titkár,
Sopronyi József váll.-vez.

Alkotmányunk jelenti hát e nagy határt, e földet, szabad hazánk síkságod, hegyed, völgyed, de én, ehhez jelenti hát a mértéket a munkát, s kinek kezén kigyúlt a láng, az emberi, azt, a munkást! S ezerszer is tovább, tovább, jelenti már a Békét, jelenti már a nagyvilág minden velünk egy népét, s a Szovjetet, a Szovjetet a nagy Sztálinnal élen és az erőt, mit nem lehet legyőzni semmiképpen, mit nem lehet legyőzni már, mert millióerdős tömbje, mint dönthetetlen sziklaszál áll szemközt mennydörögve a nyálka és az elnyomás büzlő, poshadt vizével, mely minden berge loccsanás után ronggyá hull széjjel!

Alkotmányunk jelenti hát e nagy határt, e földet, szabad hazánk síkságod, hegyed, völgyed, de én, ehhez jelenti hát a mértéket a munkát, s kinek kezén kigyúlt a láng, az emberi, azt, a munkást! S ezerszer is tovább, tovább, jelenti már a Békét, jelenti már a nagyvilág minden velünk egy népét, s a Szovjetet, a Szovjetet a nagy Sztálinnal élen és az erőt, mit nem lehet legyőzni semmiképpen, mit nem lehet legyőzni már, mert millióerdős tömbje, mint dönthetetlen sziklaszál áll szemközt mennydörögve a nyálka és az elnyomás büzlő, poshadt vizével, mely minden berge loccsanás után ronggyá hull széjjel!

Alkotmányunk jelenti hát e nagy határt, e földet, szabad hazánk síkságod, hegyed, völgyed, de én, ehhez jelenti hát a mértéket a munkát, s kinek kezén kigyúlt a láng, az emberi, azt, a munkást! S ezerszer is tovább, tovább, jelenti már a Békét, jelenti már a nagyvilág minden velünk egy népét, s a Szovjetet, a Szovjetet a nagy Sztálinnal élen és az erőt, mit nem lehet legyőzni semmiképpen, mit nem lehet legyőzni már, mert millióerdős tömbje, mint dönthetetlen sziklaszál áll szemközt mennydörögve a nyálka és az elnyomás büzlő, poshadt vizével, mely minden berge loccsanás után ronggyá hull széjjel!

Alkotmányunk jelenti hát e nagy határt, e földet, szabad hazánk síkságod, hegyed, völgyed, de én, ehhez jelenti hát a mértéket a munkát, s kinek kezén kigyúlt a láng, az emberi, azt, a munkást! S ezerszer is tovább, tovább, jelenti már a Békét, jelenti már a nagyvilág minden velünk egy népét, s a Szovjetet, a Szovjetet a nagy Sztálinnal élen és az erőt, mit nem lehet legyőzni semmiképpen, mit nem lehet legyőzni már, mert millióerdős tömbje, mint dönthetetlen sziklaszál áll szemközt mennydörögve a nyálka és az elnyomás büzlő, poshadt vizével, mely minden berge loccsanás után ronggyá hull széjjel!

Alkotmányunk jelenti hát e nagy határt, e földet, szabad hazánk síkságod, hegyed, völgyed, de én, ehhez jelenti hát a mértéket a munkát, s kinek kezén kigyúlt a láng, az emberi, azt, a munkást! S ezerszer is tovább, tovább, jelenti már a Békét, jelenti már a nagyvilág minden velünk egy népét, s a Szovjetet, a Szovjetet a nagy Sztálinnal élen és az erőt, mit nem lehet legyőzni semmiképpen, mit nem lehet legyőzni már, mert millióerdős tömbje, mint dönthetetlen sziklaszál áll szemközt mennydörögve a nyálka és az elnyomás büzlő, poshadt vizével, mely minden berge loccsanás után ronggyá hull széjjel!

Alkotmányunk jelenti hát e nagy határt, e földet, szabad hazánk síkságod, hegyed, völgyed, de én, ehhez jelenti hát a mértéket a munkát, s kinek kezén kigyúlt a láng, az emberi, azt, a munkást! S ezerszer is tovább, tovább, jelenti már a Békét, jelenti már a nagyvilág minden velünk egy népét, s a Szovjetet, a Szovjetet a nagy Sztálinnal élen és az erőt, mit nem lehet legyőzni semmiképpen, mit nem lehet legyőzni már, mert millióerdős tömbje, mint dönthetetlen sziklaszál áll szemközt mennydörögve a nyálka és az elnyomás büzlő, poshadt vizével, mely minden berge loccsanás után ronggyá hull széjjel!

Az amerikaiak koreai agressziójának igazi okai

A második világháború végéig Korea a japán militaristáknak és a „Dzaiibacuknak”, a szigetbirodalom igazi urainak és parancsolóinak korlátlan vadászterülete volt. A koreai gazdaság 90 százaléka japánok kezében volt. A második világháború után megváltozott a kép. A „Dzaiibacuk” tulajdonának orosz lánrésztől Dél-Koreában az amerikaiak kaparintották meg, mégpedig anélkül, hogy egy pipadohányt is áldoztak volna érte. Nem nehéz elképzelni az amerikai pénz- és iparszakalok dühét, amikor rájöttek, hogy a koreai dzaiibacuk egykori vagyonának nagyobb része kiesésztett móhó karmakból.

Korea ipari bázisa mindig az ország északi fele volt. Ott összpontosultak a főkohászati, vegyipari üzemek, s ott voltak a főerőműtelepek. Mindez a szabad koreai nép tulajdona lett. A Szovjetunió, amely csapatát kivonta Koreából, következetes békeszerető politikájával a koreai népnek lehetőséget adott, hogy maga döntson saját sorsáról, ragyogó távlatokat nyitott a független, egységes, demokratikus koreai állam megvalósítására. Az ország északi felében megvalósult a koreai nép régi álma: a föld a parasztlakó lett, a föld mélyének kincseit, amelyeket az idegen kapitalista ragadozók fosztogattak, népi tulajdonnak nyilvánították.

Nem ez történt a 38. szélességi foktól délre. Az „Oriental Development Co” japán monopol társaságot, amelynek a koreai szén- és rézbányák, földek és bankok voltak a birtokában, az amerikai katonai hatóságok parancsára „Uj Koreai Társaság” néven átszervezték amerikai monopoliummá. A „National City Bank of New-York” Morgan-bankot felhatalmazták, hogy az Uj Társaság pénzügyi ügynöke szerepében tevékenykedjék. Lényegében ez azt jelentette, hogy Dél-Koreának és kincseinek teljes ellenőrzése a Morgan-bankhoz kezebe került. Az amerikai monopolisták azonban nem tudtak belenyugodni

ni abba, hogy manesukat nem sikerült rátenni Észak-Korea aranyára s minden egyéb kincsére. Észak-Korea dolgozói nem akarták érvényesnek elismerni azokat a népi vagyontokra szóló részvényeket és kötvényeket, amelyet a Wall-Streeten bocsáttak ki.

De nemesak erről van szó. Még a reakciós sajtó sem tudja elhallgatni azt a tényt, hogy a tengerentúli monopoliumok ázsiai kontinensen rendezett agresszióval keresnek kiutat az egyre veszedelmesebben kibontakozó gazdasági válságból. Így például a „Journal of Commerce” nyilatkozik beismeri, hogy a gépiparban és az amerikai ipar egyéb ágaiban a túltermelés veszélye jelentkezik. Ha nem lenne az amerikaiak koreai agressziója, akkor — írja az újság — „a piac néhány hónapra belül túltelítetté válna”. A koreai válság mindenestre elődázhatja ezt a visszacsúszást, amelyet várni lehetett a közszükségleti cikkek keresletének megszűnése alapján. A „Business Week” hetilap ezt mondja: „A koreai válság egy dolgot bizonyossá tesz, nem kell tartanunk az üzleti tevékenység bármiféle komolyabb esökkenésétől. A kereslet fegyverekben néhány évig nyilvánvalóan növekedni fog.” Ilyen példán az amerikai politikai cinizmus... A Koreában ömlő vér nem más a tengerentúli tőzsdések és fizérek számára, mint „biztosíték” az „üzleti tevékenység” hanyatlása ellen.

A Koreában elpusztuló életet, elsüllyedő hajók, kigyulladó tankok és süvítő gránátok — mindez számunkra csak azt jelenti, hogy biztosítva van az amerikai hadiipar termelésének kereslete. Egyébként az egyszerű amerikai ember, Jim vagy Bob, aki égő tankokban fejezi be életét, az acéltrösztöket sokkal kevésbé érdekli, mint maga a tank. Az elégett tank helyett újra van szükség. És ez új dollárokat jelent az üzletembereknek. Lövedézzön minél többet, ne sajnálja a gránátokat mister MacArthur, — hiszen dollárokat jelent! Kölszön minél többet a

4 oldal
Debrecen, 1950 augusztus 13.

Asztalos Sándor:

Szabad életünk törvénye

Alkotmányunk jelenti hát e nagy határt, e földet, szabad hazánk síkságod, hegyed, völgyed, de én, ehhez jelenti hát a mértéket a munkát, s kinek kezén kigyúlt a láng, az emberi, azt, a munkást! S ezerszer is tovább, tovább, jelenti már a Békét, jelenti már a nagyvilág minden velünk egy népét, s a Szovjetet, a Szovjetet a nagy Sztálinnal élen és az erőt, mit nem lehet legyőzni semmiképpen, mit nem lehet legyőzni már, mert millióerdős tömbje, mint dönthetetlen sziklaszál áll szemközt mennydörögve a nyálka és az elnyomás büzlő, poshadt vizével, mely minden berge loccsanás után ronggyá hull széjjel!

Jönnek órák, múltak órák, nappalok, meg éjszakák; ninesen Vár, de bankvezérek s gyilkos püspökök; tovább esznek, isznak, dorbézolnak, rémhírt szór szét a szavuk, kémkednek és átkot szórnak készílik a háborút! De akárhogy fenekednek, ezek a puffadt pecérek s bárhogyan is fenyegethet akna, bomba, gyilkok, méreg: nines erő, mi visszatartson, nines olyan erő, ninesen olyan dörgő ágyú, orkán, jégeső, ninesen olyan gyilkos szándék, ninesen olyan acélszárnyú vad, ná vést akar, amelyiktől úgy ne védnénk, mint az oroszok, munkánk, emberségünk, békénk, szabad életünk Törvényét, szép, szabad Hazám!

A hajdúhadházi Bocskai T.Sz.Cs versenyfelhívása

ÚJ SZÖVETKEZETI TAGOK BESZERVEZÉSÉRE

Országosan megindult az az akció, hogy az új mezőgazdasági évről minél több egyénileg dolgozó kis- és középparasztot nyerjenek meg a termelőszövetkezeti csoportokba való belépésre. Hajdú-Bihar megyében a hajdúhadházi „Bocskai” termelőszövetkezeti csoport állt a mozgalom élére és versenyre hívta ki a megyei termelőszövetkezeti csoportokat, hogy az Alkotmány ünnepére minél nagyobb eredményrel szervezzék be a termelőszövetkezeti csoportokba a dolgozó parasztoikat.

A versenykihívás szövege a következő:

„A hajdúhadházi „Bocskai” termelőszövetkezeti csoport tagsága tárgyalta a nagyszénási termelőszövetkezet tagságának versenykihívását, amelyhez már csatlakoztak a hódmezővásárhelyi és egerszalóki termelőszövetkezetek és elhatároztuk, hogy csatlakozunk a fenti termelőcsoportokhoz és egyben versenyre hívjuk ki

Hajdú-Bihar valamennyi termelőszövetkezeti csoportját.

Vállaljuk, hogy augusztus 20-ra, Alkotmányunk tünnapjára a csoport minden tagja tudatosítja a dolgozó parasztsággal a termelőszövetkezeti mozgalom célkitűzéseit, eredményeit és a csoport minden egyes tagja egy-egy kis- és középparasztot a legszigorúbb önkéntesség alapján, politikai felvilágosító munkával beszerve a csoportba.

Ezzel is akarjuk erősíteni szocialista hazánkat, segíteni nagy Pártunkat a dolgozó parasztság felemelésében. Ezzel is erősítjük a Szovjetunió által vezetett békétábor.

Hajdúhadház, 1950 augusztus 11.

Bartha József üb. titkár,
Kiss Sándor elnök.”

A hadházi „Bocskai” kezdeményezése a megyében széles visszhangra talal és mozgalom eredménye a termelőszövetkezeti csoportok további erősödése és fejlődése lesz.

háborúra, mister Truman — ez sok dollárt hoz nekünk.

Az amerikai gesztereknek, akik egyszerűen „üzletembereknek” nevezik magukat, közvetlen érdekük, hogy minél tovább tartson a háború, hiszen minden egyes kibocsátott „légierőd”, minden egyes vadászgép, minden egyes tank — új dollárokat hoz a Cutiseknek, Whittneyeknek és a többi élősdieknek, akik az Egyesült Államokat saját nyereszkezdésükért véres kalandokba taszítják.

A monopoliumok, amelyek fegyvert, repülőgépeket, tankokat, egyenruha szöveteket, szappant, rágógumit, cipőt, tábori kulaesot gyártanak, egyszerűen azok, akitől a kormány vásárol, hogy felöltöztesse és felszerelje a vágóhídra küldött egyszerű jenkiket, igazi kapitalisták módjára csak az „üzleti tevékenység” fenntartásával törődnek. Nekik van szükségük háborús konjunktúrára, az ő útjukat egyengeti a koreai „konfliktus”, az indoknai konfliktus, az indiai indiai kon-

fliktus, mindegy hol, csak konfliktus legyen. Csak lángoljanak a városok, csak ömöljön a vér, hogy a frontra új katonákat lehessen küldeni, akiknek szükségük van bakancsra és csajkára, acélsisakra és fémerneműre, fegyverre és gránátokra.

A kapitalista rendszer elátkozott körforgása félelmetes az egyszerű ember számára: az adófizető azért fizet a monopolistáknak, hogy megöljék fiát és testvérét, azért, hogy nyomorékok el-tartására kényszerítsék, — azért, hogy életszínvonalát a nyomor határáig süllyesszék! Az amerikai monopolisták, akik embervérrel kereskednek, azt remélték, hogy Koreában sikerül nekik nyereséges üzleteket csinálni, de a tények megcáfolták a dollárimádók számításait. A szabadságát és függetlenségét hőiesen védő kis Korea példája azt bizonyítja, hogyha az amerikai emberek „nagy háborút” mernek ki-robbantani, a népek haraggja lesöpri őket a föld színéről.

Megjelent
A
**MŰVELT
NÉP**
augusztusi száma.
A tartalomról:
El a kezékel Koreától!
A Rákosi-per
A szocialista kultúra szocdem
elleneségei
A klerikális reakció
a falu ifjúsága ellen
Képzőművészeti képriport
A koreai helyzet (színmű)
ARA 2 FORINT
Kapható újságárúknál
és Ibusz-pavilonokban

Az Országos Béketanács felhívja a kormányzat figyelmét Péteri József váci püspök béke- és törvényellenes üzelmeire

A „Mégvédjük a békét” mozgalom Országos Tanácsa pénteken délelőtti rendkívüli ülést tartott. Mihailich Győző Kossuth-díjas tudós megítélésével Péteri József püspököt dr. országgyűlési képviselő, egyetemi tanár mondott beszédét.

A szabadságszerető, haladó gondolkodású, hazafiás katolikus papok e mozgalma elég későn indult meg Magyarországon — mondotta — s ennek elsősorban oka az, hogy a katolikus egyház hivatalos vezetői megvétségével, fenyegetésekkel, a lelki és anyagi erőszak eszközeivel igyekeztek ezt a mozgalmat elgáncsolni.

Péteri (Petró) József, a váci egyházmegye püspöke még a konferenciát megelőző gépkocsin beutazta egyházmegyéjét és megfenyegette papjait, hogy ne vegyenek részt a mozgalomban, majd a mozgalom tekintélyes részvevőit, akik az ő egyházmegyéjéhez tartoznak, köztük Csömög Gáspár szolnoki plébánost, Werner Kornél vecsési plébánost, Máté János kecskeméti katedrális plébánost egyházi bíróság elé állította, állásukból függesztette és kiközösítéssel fenyegette meg.

Aki úgy cselekszik, mint Péteri püspök úr, az nem más, mint az imperializmus ügyelője, fasiszta. Péteri (Petró) József valóban fasiszta volt, fasiszta ma is. Közvetlen rokonságában ismert nyilasok voltak és akkor nevezték ki püspökké, amikor Magyarország fasiszta urai elborult viselkedésével a Szovjetunió ellen. Péteri sietett a fasiszta rendszernek hűségkötést tenni, sőt maga is háborus uszító volt.

A magyar népi demokrácia eddig végletesen türelmet tanúsított a reakciós egyházi vezetők iránt, de nem tűrheti a haladó gondolkodású katolikus papok üldözését. Az Országos Békevédelmi Bizottság, mint a magyar nép egységes békeakaratainak képviselője, a kormányhoz fordul a kormánnyal szemben, hogy Péteri József fasiszta főpap garázdálkodásának megakadályozását. Kérjük a kormányt, vessen véget annak, hogy bárki büntetlenül alkotmányellenesen cselekedjen. Felkérjük a kormányt, hogy az államhatárol teljes erejével védelmezze meg a magyar néphez hű és békeszerető katolikus papokat.

Péteri (Petró) József kiközösítéssel fenyegeti azokat a papokat, akik a magyar nép ügye mellett sikraszállnak. S ha Péteri József püspök úr azt hiszi, hogy ő kiközösítheti e papokat demokratikus meggyőződésükért, a béke védelméért folyó harcban való részvételükért, akkor jól vigyázzon, mert a magyar nép őt fogja kiközösíteni.

Ezután Parragi György országgyűlési képviselő szólalt fel. Ismertette, hogy az országos papi értekezlet összeülése előtt Péteri püspök magához parancsolta dr. Csik József hatvani esperes-plébánost és dr. Babocsa Endre rákosligeti plébánost. Dr. Csik Józsefet arra kényszerítette, hogy esperesársai előtt jelentse ki, hogy az előkészítőbizottságból kilép. Babocsa plébánosnak a titkárával üzenté ki, hogy „szégyelje magát azért, hogy a béke-mozgalomhoz csatlakozott és tatarodjék ki a városból, nehogy ilyen ember is járhasson a váci utcákon.”

A „Mégvédjük a békét” mozgalom Országos Tanácsának határozati javaslata

„Az Országos Tanács örömmel vette tudomásul, hogy 1950. augusztus 1-én a budapesti Tudományegyetemen megtartott országos katolikus papi értekezlet egyhangú határozattal megalkototta és megválasztotta a katolikus papok országos békebizottságát a „Mégvédjük a békét” mozgalom keretein belül. Az Országos Tanács teljes erejével támogatja a katolikus papok országos bizottsága tevékenységét és üdvözli annak megalakulását.

Az Országos Tanács felháborodással és megdöbbenéssel vette tudomásul azt a hajszát, amelyet Péteri József váci püspök indított váci egyházmegye ama néphez hű és békeszerető papjai ellen, akik az augusztus 1-i országos papi értekezleten felszólláltak. Az országos tanács megállapítja, hogy Péteri József váci püspök nemcsak a magyar Alkotmányt, hanem a dolgozó magyar nép béke-mozgalma ellen is támadást intézett. Péteri József váci püspök eme alkotmányellenes cselekedeteivel megsértette a Magyar Népköztársaság kormányzatának törvényeit és nyíltan szembehelyezkedett a dolgozó magyar nép legfontosabb létérdekével, a békével.

Az Országos Béketanács felhívja a Magyar Népköztársaság kormányzatának figyelmét Péteri József váci püspök törvényellenes és békeellenes üzelmeire. Felkéri a kormányt, hogy ezeknek az üzelmeknek vessen sűrű véget.

30 LENGYEL ÚTTÖRŐ ÉRKEZIK DEBRECENBE

Augusztus 16-án 30 lengyel úttörőpajtás érkezik Debrecenbe. A kis úttörők eddig Budapesten nyaraltak a csillebérci úttörőköztársaságban, most vidéki látogatásra mennek. A lengyel pajtásokat a gyermekvárosi úttörők küldöttsége fogadja az állomáson.

„Ezután a püspök személyesen látogatta meg az egyházmegye esperesét, hogy megakadályozza azt, hogy az országos papi értekezletre felutazzanak. Már ekkor a felfüggesztés és kiközösítés villámaival fenyegetőzött. Parragi kiemelte, hogy a váci egyházmegyből is résztvettek a papok a konferencián, akik egyhangúan csatlakoztak a határozathoz, sőt a katolikus papok országos békebizottságába is beválasztották.

Péteri püspököt a kudarc arra késztette, hogy még brutálisabb, a kánonjogot és a Magyar Népköztársaság törvényeit egyaránt lábbal tipró büntetőexpedíciót indítson egyházmegyéje papjai ellen. A püspök úr saját egyházának törvényein is túltette magát, provokálta a dolgozó magyar népet. Nemcsak az egész katolikus papság béke-mozgalmát akarta elgáncsolni, hanem azokat a tárgyalásokat is, amelyek a magyar püspöki kar

gösen véget, biztosítsa vele szemben a magyar népi demokrácia államhatárol tekintélyét, Alkotmányának tiszteletbentartását és az államhatárol teljes erejével védelmezze meg a néphez hű és békeszerető magyar római katolikus papok lelkiismereti szabadságát és az Alkotmányban biztosított állampolgári jogait.”

Felejthetetlen volt!

— MONDOTTA V. GYARMATI OLGA, AKI MOST TÉRT VISSZA MOSZKVBÓL

Az ünnepélyes fogadtatás után virágcsokrokkal elkéltözött, rokkoni fel a megye Várkonyiné Gyarmati Olga, Debrecen szülője a Moszkvában legsikeresebben szerepelt magyar atléta. Özvegy édesanyja is itt van, sokáig csókolják egymást, de sok csókot kap Gyarmati Olga keresztanyja is aki alig három esztendő. Csak egy pillanatra tudunk Olgával beszélni, mert sürget a vonat indulása.

— Fiményei?
— Felejthetetlenek. Jártam már több fővárosban és országban de ilyen meleg baráti fogadtatásban még sehol sem volt részem. A szovjet ember, a szovjet sportközönség egészen más, sokkal közvetlenebb, barátságosabb, mint a többi külföldi ember...

Gyarmati Olga három számban győzött Moszkvában.

— Nehez volt?
— A legjobb szovjet atlétákkal öröm volt versenyezni s minden számban igen erős küzdelem után döntött el az első, legkérdés.

— Véleménye Csudináról?
— Nagyon kedves szovjet nő ő is. Amikor legelőször távolugrásban odajött hozzám, melegen megszorította a kezemet s úgy éreztem, hogy ő jobban örül teljesítményemnek mint én. Csodálatos teljesítményekre képes és a világ legjobb női atlétájának tartom. Ha vele tudnék edzeni és versenyezni úgy hiszem én is jobb magyar rekordot dörntenék meg!

— És Moszkva?
— Tünetnyes város! Még mindig zsongnak fejekben az élmények, amelyeket itt láttam. A Kremli, a Gorkij-park a műemlékek, a Dinamo-stadion, a ha-

es a kormány képviselői között folyamatban vannak. Köztudomású Péteri püspöknek az a hetyke kijelentése: Ha minden püspök meg is egyezne a kormánnyal, ő még akkor sem járulna hozzá a megegyezéshez. Ezzel a magatartásával Péteri püspök nemcsak a magyar néphez, de a magyar katolikus egyháznak, a katolikus alsópapságnak, szerzeteseknek, apácáknak is elsőszámú közellenségként mutatkozik be. Egyetlen célt ismer csupán: saját hatalmi politikájának szolgálatában.

Péteri József a pásztorbot furkósbottá változtatta, amellyel nemcsak saját bárányaira sujt le, de a mi béke-mozgalmunkra, a magyar népre is le akar sujtan. Ugyátszik, hogy eddig több, mint 273 millió hűségesebb, mint ahhoz amelyet Krisztus evangélium könyvére tett le. A magyar kormány pedig az a kötelessége, teljesítse Darvas József vallás-és közoktatásiügyi miniszternek a katolikus papok országos értekezletén tett következő kijelentését: „Ha szükséges, nem mulasztjuk el bárkinek is tudomására hozni, hogy népi demokráciánkban senkire nézve — a katolikus papokra nézve sem — jelenthet az hátrányt, ha a demokrácia, a haladás és a béke-ösztinte hívei”.

A „Mégvédjük a békét” mozgalom Országos Tanácsának határozati javaslata

Szolnok és Vecsés katolikus hívei nagygyűlésen tiltakoztak Péteri püspöknek a néphez hű papokkal szemben alkalmazott terrorja ellen. Egyhangúlag határozati javaslatot fogadtak el, melyben követelték, hogy azokat az erőket, amelyek elgáncsolni igyekeznek a békés országépítő munkát, Népköztársaságunk tegeje ártalmatlanná.

A „Tartós békeért, népi demokráciaért!” legújabb száma

Megjelent a „Tartós békeért, népi demokráciaért!” legújabb száma, különösen gazdag tartalommal. A lap számos fontos cikkben tárgyalja a munkásmozgalmat, a népi demokráciát és a nemzetközi béke-mozgalom legidősebb kérdéseit. A vezércikk a Szovjetunió békepolitikájáról foglalkozik abból az alkalomból, hogy a Szovjetunióban egyetlen hónap alatt az ország egész felnőtt lakossága aláírásával erősítette meg a stockholmi felhívást, lezavazott a béke mellett. A lap első oldalán közli a Béke Hívei Világkongresszusa Állandó Bizottságának közleményét arról, hogy eddig több, mint 273 millió békeeláírást gyűjtöttek világszerte. Közli a lap William Z. Foster, az USA Kommunista Pártja elnökeinek cikkei, amely „Népi front és népi demokrácia” címmel az amerikai kommunista mozgalom néhány elvi problémáját világítja meg.

„Az osztrák nép harca a békeért és függetlenségéért” címmel. Joharin Kopleng, az Osztrák Kommunista Párt elnöke írt cikket, Enver Hodza, az Albán Munkáspárt főtitkára nagy cikkben ismerteti az albán nép sikereit a népi demokrácia rendszerében. R. Zambrowski, a Lengyel Egyesült Munkáspárt központi vezetőségének titkára „A kulákság a fasiszta Titokklikk támasza a falun” címmel írt cikket. G. Germanetto cikkében feltárja az úgynevezett „Szenté” összefüggését a Vatikán reakciós politikájának általános vonalával.

A lap az imperialista sajtóból vett idézetek alapján leleplezi az amerikai beavatkozás valódi céljait Koreában. A „Politikai jegyzetek” rovatban a lap P. Todorov maró gúnnyal megírt cikkét közli „A strassburgi állatkert”-ről, az úgynevezett „Európa Tanács” háborús gyújtogatónak strassburgi értekezletéről.

PÉNZJUTALOMBAN RÉSZESITIK A HIVATALI ÚJÍTÓKAT

A hivatalos lap pénteki száma közli a minisztertanács rendeletét az államgazdasági észszerűsítésének előmozdításáról. A rendelet bevezetője hangsúlyozza, hogy az államgazdaság minden dolgozójának kötelessége következetesen küzdeni a bürokratizmus ellen. A Magyar Népköztársaság minisztertanácsa lehetőséget kíván biztosítani a kiváló dolgozók jutalmazására, akik munkájuk révén túlnemlépnek a hivatalos feladatokat tesznek az ügyviteli egyszerűsítésére.

Az észszerűsítési javaslatok előterjesztőit — ha a javaslatok elfogadásra és bevezetésre kerültek — jutalomban lehet részesíteni. A jutalom összege 100—5000 forint. Eszserűsítési javaslatot bármely államigazgatási szervnél elő lehet terjeszteni.

AUGUSZTUS 28-ÁN

kezdődő héten hajtják végre az alaphéremelést és a normarendezést az építőiparban

Az alaphéremelést és normarendezést az augusztus 28-án kezdődő héten vezetik be az építőiparban. Próbaképpen már aug. 14-én kezdődő héten 10 építkezésnél bevezetik az új normákat. A magasépítési és szerelővállalatoknál azokban a szakmákban, amelyeknél az országos irány-norma füzetek adták meg a normákat, az idén új normafüzeteket bocsátanak ki.

VIG
Ma: 11, 3, 5, 7, 9 órákor
Holnap: 5, 7, 9 órákor!
Új cseh film

Dr. KOVÁR ESETE
BEKE
Ma utoljára: 11, 3, 5, 7, 9 órákor
Fáklya műsorban!

Egy román paraszt levele
66 változatos kisrövidműsor
ŐREK GŐZÖS PUSZTULÁSA

METEOR
Ma utoljára: 4, 6, 8 órákor!

Dr. Kovár esete
Hattól!

ŐREK GŐZÖS PUSZTULÁSA

7 oldal
Debrecen, 1950 augusztus 13.

HALALSZIGET

— Délelőtt tíz óra tájban váltották mindig az őrséget. Vezényiszavak pattogtak a tengerparton: az éhes véredek hörögve rángatták a szíjbilincset, aztán a pohos kis ágyúszászad elkanyarodott a tarajos hullámokon. Ez volt hat hónapon át az egyetlen kapcsolat a külvilággal — dőlt hátra doktor Zakarosz Szpilosz, a „Vardar” kényelmes kajütjében.

— Nem kívánom senkinek önként, hogy átélje azt, amin én keresztülmentem. Pedig én hivatalos közeg: a sziget orvososa voltam!... Kaphatnék még egy rövid duplát?! — Keserűen itta ki, egyetlen hajtásra.

— Már maga a sziget sem olyan, mint a többi tórsza. Komor, kopár sziklafal zuhan mindenütt függőlegesen az őrző tengerig. Még a madarak is messze elkerülik a „Demokratikus Átképző Tábor”-t.

A sziklakba vágott kazamatákban elevenen rohadnak a saját piszkukban a szerencsétlen, vasbéklyókba vert rabok. A fegyőrök fitorogva nyitották ki az ajtókat, mikor reggelente kivonszolták éjszakaiként meghalt társaikat. Nincs temetési ceremónia: bele a tengerbe! „Hadd hiszzenek a halak!” — szökte volt mondogatni Provatelisz, a tábor politikai parancsnoka.

— Végigharcoltam a nációk ellen a balkáni háborút, de az semmi volt. Az itteni bűz és kosz láttán felfordult a gyomrom. „Mit az? Mit finnyáskodik?! — rivallt rám Provatelisz, korbácsát suhogtatva. Ettől a pillanattól kezdve jelen kellett lennem a foglyok kínzásánál. „Hogy megédzjék! Nincs szükségem galambszívű fickókra, érti?! — hajlogatta kéjesen az elvetemült csirkefogó.

Prokofanoszt, az igazi parancsnokot csak egyszer láttam a hat hónap alatt, mikor a Szovjetunió erőteljes fellépésére az UNO felülvizsgálatot rendelt el a szigeten. Különben állandóan részegen hempergett a fülkéjében.

Hosszú lenne elmondani mindent; nem is próbálkozom vele. Csak néhány esetet szeretnék...

Április végén még meglehetősen hűvös az idő Makronizosz szigetén. Provatelisz kitalálta, hogy éjszákára kikötötti a foglyokat a sziklákra. Szűk vasrudakrecekkel állították fel és abba helyezték el őket. Se ülni, se állni nem lehetett. Ha valaki megrogyant, odament hozzá az ór, megpiszkálta szuronyával. Ha ez sem használta, akkor leöntötte egy vödör jeges tenger vízzel. A szerencsétlenek ordítása messze szállt a Halalsziget fölött. A zárkákban összerázkódtak a felriadt rabok. Nem tudták: holnap melyiküket pécezti ki Provatelisz kénye.

Talán a harmadik hónapban láttam: egy Talakis nevű sejtítőkárt — akit egy partizánvadászaton fogtak el a hegyek közt — egy álló nap nem engedték ki a ketrecből. — „Na? Mi lesz úrfi?” — gúnyolódott vele a politikai parancsnok. „Nem unod még? Egy szavadba kerül és szabad vagy, mint a madár!” — Talakis arcán gyűlölet villant keresztül, megrándult az ajka. Mintha mondani akart volna valamit. Provatelisz közelebb lépett hozzá. „Na? Na?!”

A sejtítőkárt lenyalta dagadt ajkáról a vért és szembeköpte a hóhért. — Nesze, ez a válaszom te kutyá!

— Mi történt vele? — hajlott előre ültében Ivan Dimitrov, az

8 oldal
Debrecen, 1950 augusztus 13.

újságíró. — Le ölte ugye? Képes volt rá az a gazember?

— Nem, nem! — ingatta doktor Zakarosz sápadtan a fejét. — Elevenen szétlétette a vérecekkel.

— Közönséges gyilkos! — robant ki az indulat Ivan Dimitrovból.

— Kérem, nehezemre esik a beszéd — zihálta a görög orvos, akit az éjjel halásztak ki a nyílt tengeren egy motorcsónakból.

— Ugy értem: szétlétette a fejét.

Hrisztó Kolár, a hajó kapitánya egy pohár jeges kristályvizet nyújtott neki. — Parancsojjon! És, ha rosszul érzi magát, inkább csak holnap folytassa.

— Ó, holnap!... — felelte révülten doktor Zakarosz. — Még ma kell — s remegő kézzel gyújtott egy cigarettára. Kedvenc szórakozása volt a vesszőfutás. Ő a sorfal végére állt vastag botlalt és ha akadt olyan fogoly, aki végigbirta a vesszőzést, akkor ő csapta fejbe úgy, hogy ájultan esett össze. Volt, aki meghibbant, volt, aki megvakolt az ütéstől. Hányat láttam vakon üldögni a cellában, valami egyszerű kis daloskát dúdoiva.

— A legborzalmasabb élményem Lazar Paszpalarisz meggyilkolása volt. Lazar tisztársam volt a nációk elleni harc során és egyszer az életet is megmentette. Szemem láttára kínozták és én nem szóhaláltam közbe. Legfeljebb csak annyit mondhattam: — Nem bírja tovább! Hagyják abba. Provatelisz: hisz az a cél, hogy meggyőzzük őket!

Cinkusan a szemembe röhögött: „Naiv ember! Ugy tesz, mintha valóban nem tudná! Kinyírni ezeket a koszosokat mind! Egy szálit!” — ordította kifordult szemmel és faképnél hagyott.

Este belopódtam Paszpalariszhoz, magammal vittem a vacsorámat és egy üveg bort. Már nem ismert meg. — Mamácska, Mamácska! — nyöszörögte.

Mire kiérttem, Provatelisz mindenütt kerestetett. — Hol az öldögbe bujkál? Holnap UNO-biztonság érkezik s nekünk kórházat kell berendeznünk a raburaknak! — Kinyitotta az egyik raktárbarakkot. Negyedrésze sem fért bele. — Provatelisz, mi legyen a többivel?!

George Bernard Shaw a haladékos nagy angol író a heten tölti be 94. életévét. Életét mindig a szocializmus szolgálatában töltötte. Könyvtelenül ostromozza a „botor Augiát”, annak órdí hágyományait, kegyetlen gyarmati politikáját és főképpen társadalmi berendezkedését.

A nagy író a magánéletben is rendkívül szellemes ember. Fanyar ir humorosa, sok ragyogó ötlettel szült, kedves, tréfás történeteket, melyek magukban is eleget adnak ahhoz, hogy akkor is őrizzék emléket, amikor már sok kortársának a nevét elfelejtette az utókor.

Születésnapja alkalmából leajjtuk három híres történetét.

Gyűlölte a filmet és nem engedte meg az amerikaiaknak, hogy vászonra vigyék

A napokban jelenik meg a Szikra kiadásában Vasziljeva „Délkeletázsiai népek szabadságharcát” c. brosurája, amely ismereteli az imperialista gyarmatosító rendszer válságának elmélyülését és világos képet ad a vietnami, az indonéz burmai és malajzi és a Fülöp-szigeti dolgozóknak függetlenségükért harcairól. — Arturov szovjet író „Európa katolikus pártjai az amerikai imperializmus szolgálatában” c. írása leleplezi a Vatikán és az általa irányított európai katolikus pártok reakciós működését és ismerteti a becsületes katolikus dolgozóknak a világ békeszerető népeivel közösen folytatott

— Vajjon, mi lesz? — tette csipőre a kezét. — Usznak egyet! — báhóztott s parancsot adott a táborőrségnek: lüntsék el a felesleges betegeket.

Egy óra hosszat hallatszott kétségbeesett halálordításuk a szirt fokáról. Másnap reggel tudtam meg: vagy hatvan rabot löktek a sziklafal tetejéről a tengerbe. Felsőrohatták a cellákat és — félév óta először emberi ebédet főztek nekik.

Doktor Zakarosz lassan szedte a lélekzetet. — Egy óra hosszat ültek teli csajkával a térdükön szegények, mert a bizottság késett. S addig nem ehettek, amíg oda nem értek. Aggódtam, hogy valaki meg ne szegje Provatelisz szigorú parancsát, mert tudtam — a szörny bosszút áll!

Mégis bekövetkezett. Paszpalarisz felkönyökölt az ágyon s az angol ezredes felé nyújtotta a csajkjáját.

— Uram, csak ma...! — kezdte, de Provatelisz rámkialtott. — Doktor, a bajtárs félrebeszél, adjon neki injekciót!

A colonel kegyesen bólintott aztán aláírta a jegyzőkönyvet. Hogy mindent a legnagyobb rendben talált.

Délután — az angol hajó még úszott a víz széles hátán — kivonszolták Paszpalariszat a barakkok mögé. Ásót nyomtak a kezébe: ássa meg a sírját.

— Ásd meg te, te aljas kutyá! — dobta a parancsnok lába elé a szerszámot.

A műszertáskámban babráltam éppen. Mire felemelem a fejem: Provatelisz kétéhasítottá Lazar fejét az ásóval.

Aznap este hivatott a parancsnok. Lázás volt és félrebeszél, valami mérges légy megcsipe. Minden halálra kínozt, elesigázt rab ott állt a hátam mögött, mikor lereszeltém a ciánkális fiola hegyét. Nem, nem gyilkoltam. Csak bosszút álltam. Lazarért és mindenkiért, akik az igazságért haltak hősi halált.

— Provatelisz ne zavarjék: pár óráig aludni fog — mondtam kurtán a testőrének. — Halászni megyek a motorossal.

— Beültem s most itt vagyok, ittéljenek... — hanyatlott vissza reszkette.

Hrisztó Kolár felállt, odalépett doktor Zakaroszhoz és — megszorította a kezét.

Hunyady József

A 94 éves humorista

ki darabjai filmesítési jogát — Mennyi pénze van? — kérdezte Shaw. — Egy vasam sincs, — felelte őszintén Pascal. — Egy fontot kértem kölcsön a színházi ügynököktől, hogy taxin kijöhessenek Önhez. Shaw átölelte a rendezőt és a következőket mondta: — Minden filmet milliókért hazudik és kiderül, hogy nincs egy vas. Maga az első őszinte ember a szakmában. Megcsinálhatja a filmetek. Majd a zsebébe nyúlt és átadott Pascalnak egy fontot. — Adja vissza a kölcsönkért fontot. Az ember sohasem tartozzon az ügynököknek. Híres története volt, amikor elvitték hozzá az egyik

A Szikra új kiadványai

harcát a reakció és a háborús uszítás ellen. Jouvel francia újságíró teleplező könyve: „Titó az árulok marsallja”, hiteles dokumentumok alapján mutatja be Titó aljas üzelmeit. R. Palme Duttának, az Angol Kommunista Párt elnökének a „Brit birodalom válsága”-ról írt könyve leleplezi az angol jobboldali eszaki demokráta „munkás”-kormány imperialista politikáját, amely az angol népet a romlásba viszi.

ALLAMI ÁRVÁCSKA

Írta: Móricz Zsigmond

Móricz Zsigmond „Árvácska” című regényéből közlünk egy részletet. A regény egy árvagyerek sorsát beszéli el, az árvagyereket a régi úri Magyarország „állami gondozása” adta falura nevelésülőknek. Nem néztek kihez kerül a gyerek keveset is fizettek érte, éppen csak hogy el akarták vetni egy ilyen árvagyerek sorsának a gondját. Így nevelkedett így élt a szegény ember árvája a régi világban. A szocializmus országában nincs többé „állami árva” — a nép állama ödesgyermekének tekintti a dolgozó ember gyermekét ha ez is halnak szülei. Múltó módon gondozza, iskoláztatja, felneveli.

A tálón je volt újve egy cövek. Mindegyik cövek volt. Ahhoz kötötték a telenet de ő nem tudta megkötöni, csak a negyok, ha jöttek megkötötték. Kihajtabi is bunkóval szokták a Borist, azért is szerepte a kis Csörét a Boris, mert vesszővel hajította a Borist, a Boris már mondta magában egyje, de jó, ma megint jó napom lesz a kis Csöre hajt vesszővel, nem a bunkósok. Erre neki eredt karakánj s lám mégis, hogy kikapta a Csöre kezéből a sós korpás kenyerejt.

Egy szép diófa is volt ott nagy diófa az ága körköröri a földig ért, senki se látta, ha valaki leült a fa alatt.

A régi szálmakézel is ott volt, nagyon messze. Arra nem is szeretett menni, mert arra van a kukorica és mikor a kedvesapám kiért volt a kukoricásba kapálni, mindig oda kellett menni s ő bevitt a régi szürre.

Azért nem szeretett arra nézni se.

A Borcsa meg belémet a szőlőbe.

Jaj a szőlőbe. A szőlőbe ment a Borcsa Borcsa. Szőlőben van.

Igen, mert Csöre elbámészkodott és a kenyerejt siratta és haragudott a Borisra. Éz a telenet legázolt egy tőke szőlőt. Nem kell neki, a marháknak, csak legázolja.

Jaj, nagy rumli lesz abból. Egy napig nem látják a telenet s am őtet még ha a telenet meg is eszi a kenyerejt de azt rögtön látták,

hogy a telenet legázolt egy szőlőtökét.

Jött negy káromkodással a kedvesapám.

— No megállj te bitang, ezért eszed a kenyeremet. No várj, nem kapsz vacsorát.

De neki vissza is mert feleselni: — Nem is kell.

Egész nap ha meglátták csak szidták, hogy lejörte a telenet a szőlőtökét. De arra nem hallgat, tak, hogy a Boris megejtje a kenyerejt.

— Nem kapsz vacsorát! — Nem is kell.

De ebédet sem kapott. Ugy megharagudott kedvesanyám, hogy nem hozott neki annivalót. És a gyerekek közt ült a földön, kedvesanyám neki is odaléka a tányér ételt.

— No egyél.

De Csöre csak ült duzmaszkodva. A kedvesanyám már régen elfelejtette, csak látja az étel még most is ott van a földön.

Mér nem eszel, eszed meg rögtön.

— Nem kell.

Csak elmúltak.

— Azt mondták, nem kapok vacsorát, nem is eszek a magukébból!

— Csöre Csöre, a fene egyen meg.

No a fene egyen meg már én csak fene egyen meg.

A covány, bejeg asszony, a kedvesanyám nagy szemét meresztette:

— Mit dünnyögsz je számár?! Igy szerejt kedvesanyádát, aki téged nevel, aki nekéd enni ad? Gyore ide rögtön.

A kislány odament, lassan, sunyit, leve tudta úgy is mi jár neki. Két kis tenyerét ott tartotta hátul a hátuló részén.

Mikor elég közel volt a kedves anyja elkapta a karját, magához rántotta, akkor érejték meg, addig verte, míg bírta gyenge karjával.

Láhegye végre abbahagyta: — No, most csókolj kezét. — Csókolj kezét ha mondod. Kettéhasítottak. Hát nem iszletsz je eugam? Kérj bocsánatot!... A kislány bocsánatot dünnyögtött, de csak ő tudta mit mond, meg a kedvesanyám.

— Most adják pascit.

Odafartotta elébe a kezét és bele kellett csapni, akkor megfordította a kezefejét és a rejtés feketeeres kezére csókolj kellett nyomni.

Mikor ezt az szabályszerűen végrehajtotta rákijáratott, mint alkinek mos: jut az eszébe a sürgős dolog:

— Szajadj csak fel a pallásra, hozzál je kukoricát.

A gyerek vígan szaladt, mindent elfelejtett, szaladt. Az úgy volt, hogy „z istállóból kellett felmenni a szénatartóba, mert a létra helyett a trágyahordó saroglya volt odajámaszva, a palláshoz és azon nagyon nehéz volt felmászni. Mikor jött visszafelé a kosárral, je is esett fejjel bele a szénába. Nem lett baja, de a kukorica mind kiszóródott a kosárból ő pedig ordított, ahogy a portán kifért.

— Ne ordíts, azt hiszik ötlek! Gyeride!

A kislány kímászott a szénatartóba s kisebb sírással, nyöszörögve jött hozzá. Dudásné kicsit megnyomjagatta a hátát, akkor kicsit ráült a fejére:

— No, mehetsz!

Akkor jött rá, hogy a kukorica a szénában ömlött most neki oda be kell mászni, egyenként össze szelet a csöveket.

Volt nyögés, káromkodás most nem fért a tőle, hogy azt hiszik őli a gyereket: öli.

Hírek

A debreceni gyógyszerárak északkeleti ügyeleti szolgálata aug. 12-18-ig: Bartók Béla, Vöröshadsereg-útja 87. Nap, Hatvan-utca 1. Csillag Árpád-tér 3.

Várható időjárás. Gyenge, időnként élénkebb szél, felhőfelvonulások, egy-két helyen eső lehet. A meleg idő tovább tart.

Debrecen város polgármestere értekezik a gazdasági helyzet, hogy a kormány a beadott gabona után megállapított mázsánkénti 4 forintos gabonabeadási jutalom kifejezését augusztus hó 20-ig meghosszabbította. Polgármester.

AUGUSZTUS 13.

KOSSUTH-RÁDIÓ. 7: Színes muzsika. Közben: napi 8: Hírek. 8:30: Szív küldi szívnek szívesen. 9: Vidám zenés kalandozás. 10: Egy faidő egy nőt. 10:45: Kültügyi negyedóra. 11: Párisban. 11:25: Zenés vasárnap délelőtt. 13: Zenés posta. 14:15: Tarka muzsika. 15:30: Cigányzene. 16:30: Tavasz körkép. 16:40: Tanács. Regényrészlet. 17:10: Dalok, indulók. 17:40: Kincses Kalendárium. 19: Magyar művészek muzsikálnak. 20:25: Táncezen. 21: Hangképek a vasárnap sportjáról. 21:55: Tojohírek. 21:35: Táncezen. 22:30: Szimfónikus zene. **PETŐFI-RÁDIÓ.** 8: Indulók. 8:30: Falurádió. 9: Református vallásos félóra. 9:30: Unitárius istentisztelet. Közvetítés. 10:15: Női szemmel. 10:50: Régi cseh muzsika. 11:15: Miska baci lemezsládája. 11:30: Heine. 12: Déli muzsika. 13: Ünnepi hangmeleg. 14: Táncezen. 14:30: Igaza van-nincs igaza. 14:50: Hangmeleg. 15: Kérdés — felek. 15:20: Sebők György zongorázik. 15:45: Vasárnapi kronika. 16: Gyermekszínház. 16:40: Szív küldi szívnek szívesen. 17: A felek mérnök. 17:40: Zenekari muzsika. 18:40: Dalok a magyar ifjúság. 19: Táncezen. 19:30: Hókus-pókusz. Vidám zenés rádiójáték. 20:40: Táncezen. 21: A Román Folklor Intézet zenekara játszik. 22: Cigányzene. 22:45: Brahms dalok.

A csapókerítési áll. ált. iskola folyó hó 13-án délután 4 órakor szülői értekezletet tart a János-utcai iskolában. Tárnya: a tankönyvek szétosztásának megbeszélése. Igazgató.

Hirdetmény. Értesíti a tanács a város érdekelt lakosságát, hogy a jutatót házak jutatói árának megállapítása ügyében hozott közzététel a város háza hirdetőjében megjelent. Ez ügyben beadandó kérelem a rendeletben írt mellékletekkel felszerelt a városi tanácsra nyújtandó be. Városi Tanács.

A Szeváti Intézet vezetősége közli, hogy folyó hó 14-én délután 6 órakor Rákosi-per-olvasóórát indít be melyre mindenkit szívesen látnak.

x 9 találatos To-To szelvényeket ne dob el, mert összegyűjtve azokat vigaszdíjban részesülhetsz.

Debreceni sztahanovisták résztvesznek a budapesti építőipari értekezleten

Emlékezzünk rá, hogy a sztahanovista munkások az elmúlt év decemberében két nevet emlegettek Debrecenben csodálattal vegyes büszkeséggel. Kis István és Földi József sztahanovistákról beszéltek, akik a szovjet tapasztalatok alapján a Magasépítési Nemzeti Vállalat építkezéseinek ragyogó sztahanovista teljesítményeket értek el. Kis István 3070,

Földi 4080 százalékosan értek el az új módszerrel.

Most a két legjobb sztahanovistát jelölték a Budapesten megtartandó fa- és építőipari értekezleten való részvételre. Bizonyos, hogy tudásban gyarapodva térnek vissza és a budapesti tapasztalataikat itthon is hasznosítják és átadják többi munkatársaiknak.

Félévi újítás — 16 milliós megújítás

Márciusban munkaverseny indult a mélyépítő ipari vállalatoknál dolgozó újítási megbízottak között. Még februárban 2 millió forint értékű újítást adtak be a mélyépítő iparban, márciusban ez az összeg már meghaladta a hárommillió forintot, májusban pedig elérte a négymillió forintot.

Hat hónap alatt csaknem 16 millió forint megtakarítást eredményező újítást fogadtak el.

A Betonépítő NV dolgozói havonta átlagosan egymillió forintot felüli értékű újítást nyújtanak be. A vállalatoknál a szakmunkásoknak mintegy 70 százaléka újító.

Debreceni zenészerző „Horvobágy szvit”-je a rádióban. — A Kossuth-rádióban augusztus 18-án, pénteken 12 óra 15 perckor a 60 tagú Honvéd Központi Zenekar előadásában dr. Benedek Zoltán debreceni zenészerző húszperces „Horvobágy szvit”-je csendül fel. A kitűnő debreceni zenészerző, akinek műveit több hangversenyen hallotta a közönség, üdítőleg, népi zenei motívumokból felépített szvitet komponált, melyről nagy elismeréssel nyilatkoztak zenékörökben. — A Honvédzenekar Pongrácz Géza karnagy vezényletével 45 perces műsorának középpontjába állította az értékes zeneszámot.

A debreceni Jármi Javító Üzem Vállalat folyó hó 11-én a Déry-éren felállított színpadon tark. műsört rendezett, több mint 500 néző előtt. A műsori névösszeállítás szívesen a népi táncospor, az „Új igazság” c. egyfelvonásos színmű és a gitár-együttes.

A jó közlekedésért... A rendőrség közlekedésrendészei osztálya táblákkal látta el a debreceni utcákat, melyek a behajtási iránymutatást a város háza hirdetőjében megjelent. Ez ügyben beadandó kérelem a rendeletben írt mellékletekkel felszerelt a városi tanácsra nyújtandó be. Városi Tanács.

A Szeváti Intézet vezetősége közli, hogy folyó hó 14-én délután 6 órakor Rákosi-per-olvasóórát indít be melyre mindenkit szívesen látnak.

Trafikügyelet. Árvay Mihály, Dérléer, Bródy Henrikné, Arany János-utca 31. Csik Gyuláné Hatvan-utca 35. Erdő Árva Károly, Attila-tér 4. Fehér Endréné Kollégium. Feldman Lajosné Vöröshadsereg-útja, Gallo János Bercegy-utca, Hajdú Miklósné, Budai Eszter-utca 59. Juhász Jánosné Petőfi-tér bódé. — Kovács Lajosné, Kossuth-utca 1. Krasznayné, Mikhegy-utca. Lovász István, Bözörményi-út. Mezei Antal Varga-utca 31. Piko Gabonács, Szabadság-utca 3. Róth Józsefné Sámsoni-út 68. Szabó Erzsébet, Rákóczi-utca 8. Szabó Gyula, Péterfia-utca 57. Szabó Mihály Árpád-téri bódé. Szász Ferenc Vöröshadsereg-útja, Tóth Balázs, Szepevári-utca Nagy Gyula, Vöröshadsereg-útja, Deli Aranka Rákosi-té. Pika Gábor Csepő-utca 1. bódé.

Népművészet augusztus 14-től 20-ig. Hétfő: Paradicsom, éves lucskos káposztai felhétel. — Kedd: Karalábételes, főtt tészta. Szerda: Zöldes leves, rakottkáposzta. — Csütörtök: Leves burgonya páros kolbászal gyümölcs. Péntek: Főtt bab, leves csipetkével, egy darab főtt paprika. Szombat: Húsleves betéttel, fejleves, pórközlekedés hússal. Vasárnap: Zöldbab, leves, főtt szőlő, burgonyasaláta.

A magyar posta augusztus 20-án az Alkotmány ünnepére 5 értékből álló jellegzetes magyar virágokat (kőköröcske, bazsarózsa, tavasz herincs, muskátli és hangvirág) ábrázoló emlékbélyeg-sorozatot bocsát ki amelyeket a postafőosztály borítékra felragasztva árusít. A boríték és emlékbélyegsorozat ára 4.50. — Az árusítással a debreceni I. sz. főposta foglalkozik augusztus 20-ától kezdve. Az izléses művészibélyegek a bélyeggyűjtők körében országosan nagy érdeklődést keltenek és nagy keltjük lesz.

Elűzték egy személygépkocsi, amelyet Timár János nyiregnyázi sofőr vezetett. Debrecen—Debrecen között az országúton egy kerékpáros. A kerékpáros Moldován Sándor útt, aki a gázoláskor a lábán sérült meg, gépe megromlott. Sáránd közlekedés, a kanyarban történt a baleset, a kerékpáros nem hallotta az autótülkésést és nem látta közeledő autót, amikor elvált Sáránd felé tartó kerékpárosjáról, éppen az autót elé kanyarodott. A karambol ügyében folyik a vizsgálat.

A debreceni rendőrség elfogta Varga Géza bejáró zenészt aki Debrecenben a Petőfi-téri Népkertben ellopta egy ifjú ember zsebéből annak pénztárcáját, melyben 250 forint volt. Az eljárás megindult ellene.

9 oldal Debrecen, 1959 augusztus 13.

Vakmerő beütéses lopás történt Nagy Ferencné, Vöröshadsereg útja 81 szám alatti lakásán. Ismeretlen tettes behatolt a lakásba és onnan 520 forintot lopott, azonoskivűl több ruha, és fehérneműt elvitt. A rendőrségi nyomozás megállapította, hogy a lopást, betörést, Czákó Mária 30 éves, Dimitrov-utca 41. szám alatti lakos követte el, aki ismerős volt a helyszíni viszonyokkal. Tudta, hol áll a lakás kulcsa ezt elővette, bement a lakásba és azt is tudta, hogy Nagyné hol tartja a pénzt. Czákó Mária őrizetbe vették a bűnvádi eljárás megindult ellene.

Püspökladány közelében nekiment az útszéli betonkerítésnek egy személygépkocsi, amelyet Hídvégi István budapesti gépkocsivezető vezetett. Az autó szerkezete elromlott és Hídvégi elvesztette uralmát a kocsi felett. Az autó összeesett, emberéletben nem esett kár sérülés nem történt.

Elkészült ötmillió közép- és általános iskolai tankönyv. A közoktatásiügyi miniszter gondokodott arról, hogy már a tanév megkezdésekor minden egyes tanuló megkaphassa a szükséges tankönyvet. Az általános iskolák és középiskolák számára összesen 5,5 millió tankönyvet adnak ki, ebből 5 millió már el is küldték az iskolákba. — A tanulókat az iskolákban a tankönyveket önköltségi árban kapják meg általában egy-két forinttal olcsóbban mint tavaly.

Kriszta Károly kálvária-mester, Debrecen, Kossuth-utca 13. Vállalásorvosi feladatokat helyben és vidéken.

Debrecen város szakigazgatási ügyosztálya értesíti a cséplőgépjuttatókat, hogy végleges számlázás megkezdése végett ma 13-án, vasárnap délelőtt 9 órától 1 óráig a Gabonakerület (volt adóhivatal) megjelenni tartoznak, ahol az utolsó cséplési eredménylapok adandók je.

HIRDESSZEN A „DEBECENBEN”.

A főrendezői újjászervezése tárgyában kijelölt 180.000—1936. BM. számú rendelet 75. paragrafusában előírt kötelezőség alapján felhívom Debrecen város lakosságának figyelmét a tűzkár elleni biztosítás elsőrendű fontosságára és előnyeire. Szakszempontról ajánlatos, hogy ingatlanai, és ingóságjait a helyi viszonyoknak megfelelően tűzkár elleni biztosítsák. Figyelem! Megtettem azonban a lakosságot, hogy a tűbiztosítástól tartózkodjék, mert adott esetben csak a valóságos értéknek megfelelő kártérítést kap. Így felesleges kiadásokat okoz magának míg értéken aluli biztosítás esetén pedig nem térül meg a kár egész összege. Polgármester.

Debrecen város szakigazgatási ügyosztálya közhírré teszi, hogy egy darab sertés felügyelet nélkül és gazdátlanul találtatott. Az állat a város istállójában (Behlő-utca 39. sz.) van gondozás alatt. Ha igazolt tulajdonosa a közhírré tett állatot 8 napon belül az állat átvétele céljából nem jelezte, a gazdátlanul talált állat folyó évi augusztus 21-én délután 10 órakor a sertésvásáron fog nyilvános árverésen értékesíteni.

Ló eladók és vásárlók figyelmébe. A lovat vásároló és eladó mezőgazdasági foglalkozásúak a marhával átvételkor helyi bizottsággal kötelesek. Igazolják, hogy mezőgazdasági foglalkozóknak. A hatósági bizottságot a szakigazgatási ügyosztály (rég. adóhivatal, I. em. 38. szám) adja ki. A nem mezőgazdasági foglalkozásúak vásárlói vagy eladási engedélyt a Vágóállatforgalmi NV Létszámjából díjmentesen kapnak a foglalkozásukat igazoló iratok bemutatása után. Polgármester.

25 ÚJ ORVOS

A debreceni egyetemen tegnap doktoravaiás volt. Huszonöt új orvost avattak. Az Aulában megtartott avatás után dr. Kettesy Aladár rektor mondott beszédet, hangsúlyozva az új orvosok előtt, hogy minél aktívabban kapcsolódjanak be a „Gyógyíts jobban” mozgalomba.

A huszonöt avajtott névsora: Andrassy Ernő, Berczeller Imre Boha Tibor, Dobi Katalin, Flóyi János Földes István Fülöp Tibor, Galambos László, Hejey László Holczinger László, Jocsák László, H. Kiss Melinda, Kovács János, Kovács Zoltán, Kónya László, Marmorosi György, Molnár F. Lajos, Mörk József, Nagy Edy, Nagy Judit, Sugár János, Süskind Sarolta, Szentiványi Andor, Szűcs Gyula, Völgy György.

IRTSUK AZ AMERIKAI FEHÉR SZÖVŐLEPKÉT!

Felhívom a város lakosságának figyelmét, hogy az amerikai fehér szövölepke második nemzedéke megkezdte pusztítását. Ez még az első nemzedék kártételénél is sokkal veszedelmesebb mert a letartott fák hajtásai már nem tudnak beérni és a téli fagy a dozsaiból esnek. A második nemzedék nagyszámúban való fellépése azt mutatja, hogy folyó év május havában erendeli irást nem mindenütt hajtották végre. Figyelem! Megtettem az érdekelteket, hogy az irás végzésének ellenőrzésére a hatósági közegek mezőőrök és utcabizalmik is utasítást kaptak. Felhívom ezért a város lakosságát, hogy ez ellen a veszedelmek kártételét ellen minden rendelkezésre álló eszközzel vegye fel a küdelmet.

A lepke leírása: A lepke fehér színű, a szárnyak elsőtörzse fekete pontokkal tarkított. A potroha hamuszürke, hátoldalán egy fekete pont húzódik végig, a csápja fekete. A tojás (pete) eleinte sárgászöld később kékeszöld, majd olomszürke színű. Mindig csoportosan egymás mellé rakja ágak csúcsán.

Hernyók kikelés után vajsárga színűek, hátuk fekete, oldalnarancssárga szemölcsökkel melyből hosszú tekeje, illetve fehér szőrszálak emelkednek ki. A fejlett hernyó már majdnem fekete, de szőrszálak. Bábáikban felszűnik az, melyből május elején kel ki az első nemzedék pilléje. A második nemzedék július 10-én szep-temberig taláható.

Legelőművelésben védekezési mód a kártétel ellen a fertőzött ágak levágása és a helyszínen való elégetése. Nagy mértékben védekezhetünk a fák eljárnak feladásával az avar elégetésével és a kéregpedésekben lévő bábok elpusztításával.

A kelő védekezés elmulasztása — amennyiben súlyosabb bűntető rendelkezés alá nem esik — kihágási cselekmény, amely pénzbüntetéssel, vagy elzárás büntetendő. Szakigazgatási ügyosztály.

Hirdetmény. Az utóbbi időben az elmaradt szerzők mind gyakrabban fordulnak elő. Milyen az elmulasztások kártételét nem kötik meg. Nyomatékosan felhívja a szakigazgatás az érdekelteket elmulasztásokat, hogy az ebből a város külső határában póráz vagy földön álló élő kolonc nélkül nem engedhetők. A kártétel elleni póráz, vagy kolonc nélkül, a fák elbetegetéséről, vadőrök és pénzügyőrök figyelemztetés nélkül kiltani kérelem. — A pénzben tartott ebeket nappal bizonyos módon meg kell kötni, éjszaka pedig olyan kolonccal kell elzárni amely az elcsatározásból megakadályozza. Vadász-ebekek, vadász felügyelete alatt tartózkodhatnak teljesen szabad külterületen. Aki a rendeletet be nem tartja kihágást követ el és pénzbüntetéssel, behajtathatlanság esetén elzárással büntetendő.

A DEBRECZENI SPORTJA

Ünnepélyesen fogadták Debrecenben az áthaladó magyar atléta válogatottat

A Szovjetunióban járt magyar válogatott atlétacapat tegnap délelőtt Budapesten fejezte be útját Debrecenben is. A Nagyjátékos ünnepi díszes ültetésre az alkalomra a feliratok uttorok állnak sorokat, mögöttük a sportolók. Mezőbe öltözött vonult ki a „Németh Imre női sportbrigád”.

Amikor feltűnik a virág- és zászlódíszes mozdony, a zenekar a köztársasági indulót játssza. A kocsiból le szálló atlétákat huruzzásai fogadják. Kerek Gyula a megyei tanács sportosztályának vezetője beszélt.

— Mi a szovjet-magyar sportbarátságunk újabb megerősödését ünnepezzük az áthaladó magyar atlétacapat fogadásával. Az atléták ez a meghívása kitüntetés volt. A szocializmus hazájában voltak a minden bizonnyal értékes tapasztalatok a meggyőződéssel a szovjetunióval. A szocializmus hazájában voltak a minden bizonnyal értékes tapasztalatok a meggyőződéssel a szovjetunióval.

„Szabó István” kupa mérkőzések ma Debrecenben

A kosárlabdázók részére kiírt „Szabó István-kupa” mérkőzéseit ma rendezik a D Lokomotív sportcsarnokában. Eznapos villantornán kerülnek bonyolításra az ezévi kupa-kérdéseket. A mai mérkőzések egyik érdekessége, hogy a női Európa bajnokságon már alkalmazzák döntetlen és kosárlabdázók részére kiírt „Szabó István-kupa” mérkőzéseit ma rendezik a D Lokomotív sportcsarnokában.

A tegnapi megkezdődött országos

úszóverseny ma délután fél órai kezdettel folytatják. A mai nap is érdekös számokból áll a közönség jó sportot láthat. Az úszószámok után vízilabda mérkőzés rendeznek. A nagyerdei úszóudvaron lebonyolításra kerül az úszóverseny iránt élénk az érdeklődés.

Jó eredmények a DISZ úszóversenyén

A DISZ sportbajnokságai során az elmúlt napokban a nagyerdei úszóudvaron rendezték meg a DISZ-úszóversenyt. A versenyen a legjobb eredményeket a Debreceni Sportcsarnokban elérték. A versenyen a legjobb eredményeket a Debreceni Sportcsarnokban elérték.

Négy NB II-ös kézilabda mérkőzés ma nagypályán!

A debreceni NB II-ös kézilabda csapatok közül négy csapat látott játékot a stadionban. A kétórás D Honvéd—III. kerület női ezt követően fél háromkor D Honvéd—III. kerület férfi mérkőzés rendeznek a MEMOSZ pályán egy órákor D MEMOSZ—Sajószentpéteri Tárna női, a D Lokomotív pályán pedig délelőtt 10 órákor D Lokomotív—Miskolci Lokomotív férfi mérkőzések kerülnek lejátszásra. A D EDOSS női együttese budapesti játsszik a Bp Lokomotív ellen.

ben köszöntötte Németh Imre világrekordert, aki a magyar átlétaválogatott nevében beszélt a debreceni sportolókhoz.

— A Szovjetunióban alkalmunk volt megismerni a szovjet sportolók azokat a sportolókat, akik méltán lehetnek a mi példaképeink. Németh Imre, hanem az egész magyar sportolónak felbecsülhetetlen értéket jelent ez a moszkvai út, mert az ott tapasztaltakat mi igyekezzünk átadni a többi magyar sportolónak.

D. Lokomotív-D. Honvéd mérkőzés ma a Diószegi úton

A bevétel a koreai népmegsegítésére adják

Két kiesett csapat találkozik ma egymással Debrecenben, a D Lokomotív az NB II-ből, a D Honvéd pedig az NB I-ből eszt ki. A két helyi csapat találkozik a Diószegi úton. A két helyi csapat találkozik a Diószegi úton.

A mérkőzés bevételét a koreai népmegsegítésére adják

A mérkőzés bevételét a koreai népmegsegítésére adják. A mérkőzés bevételét a koreai népmegsegítésére adják.

ígértet tett, hogy a közeljövőben lejött Debrecenbe és először tart szovjetunióbeli gazdasági tapasztalatait a Debreceni sportolókhoz.

Erzsébet a sportbrigád nevében virágcsokorral ajándékozta meg a világrekordert, Tibi Erzsébet pedig a brigádról készült fényképet adta Németh Imrénak. Ezután még több üdvözlés volt, dr. Sándorné elszólt nekik a Járó-műjavító NV MNDSS csoportja részéről adott virágcsokrot a válogatottaknak.

Másfél év alatt több mint 600 ösztövetségi és 46 világcúcs

A mai kispálya kézilabda mérkőzések

A mai kispálya kézilabda mérkőzések. A mai kispálya kézilabda mérkőzések.

A mai kispálya kézilabda mérkőzések

A mai kispálya kézilabda mérkőzések. A mai kispálya kézilabda mérkőzések.

Vasárnap ünnepelte a Szovjetunió a hagyományos Testnevelési Napot. A Pravda vezércikkben ezeket írta: A szovjetek országában a testnevelésnek és a sportnak hatalmas jelentősége van. A Szovjetunióban a testnevelésnek és a sportnak valóban tömegsport jellege van, a sport a dolgozó kommunista nevelésnek egyik eszköze Nem ilyen helyzet — és nem is lehet — a tőkés országokban, ahol a sport egyes vállalkozó csoportok használatára szolgál.

A mai kispálya kézilabda mérkőzések

A mai kispálya kézilabda mérkőzések

A mai kispálya kézilabda mérkőzések. A mai kispálya kézilabda mérkőzések.

A mai kispálya kézilabda mérkőzések

A mai kispálya kézilabda mérkőzések. A mai kispálya kézilabda mérkőzések.

egyébletek részt vettek, amelyek ócska fogják a kolhozsportolók nagyszámú táborát.

Elvitathatatlanul emelkedett a szovjet sportemberek sportteljesítménye. Az utóbbi másfél év alatt több mint 600 ösztövetségi csúcsot állítottak fel és 46 világrekordot döntöttek meg. A szovjet sportemberek több kiváló győzelmet arattak a nemzetközi versenyeken.

A mai kispálya kézilabda mérkőzések

A mai kispálya kézilabda mérkőzések

A mai kispálya kézilabda mérkőzések. A mai kispálya kézilabda mérkőzések.

A mai kispálya kézilabda mérkőzések

A mai kispálya kézilabda mérkőzések. A mai kispálya kézilabda mérkőzések.

HÁZASSÁG

LEVELEZÉS (1)

HÁZASSÁG céljából megismerkedni idősebb szegényesűre nő magánosan. 1—1734 gános jellegű. 1—1734 35—45 közötti férfi ismeretiséget keresem. Egyedül vagyok. 1—1732 EGY drb 100-as Dürkopf 8-ahs motor eladó Apafi u. 77. sz. 1—1751

ÁLLÁS (2)

FEJNI tudó mindenek alkalmazott felvételt tanár a Hatvan u. 40. 2—1724 GYERMEKSZERETŐ vidéki megbízható árvalány mindenek ajánkozik Székely utca 12. 2—1725 CSALÁDTAGKÉRT elvinnék Egerbe 13—14 éves kislányt, jelentkezés Arany János u. 41. 2—1737

BUTOR SZÖNYEG (5)

EGY ruhazekrény eladó Ma-x Károly u. 37. 5—1729 ELADÓ konyhaberendezés Erzsébet utca 14. KEMÉNYFA ruhazekrény készlet eladó Faragó u. 24. sz. 5—1756 ÚJ modern konyhaberendezés eladó, Miklós u. 18

GAZDASÁGI

ESZKÖZ (7)

BOROSZORDOK használták prima állapotban eladók. Heredovszki, Pesti u. 11. Kiszállomásnál. Telefon: 43-70. 2. 19 — 7—1576 HASZNÁLT szekrények, köcsingek, fedelek, bevasalt ócskakerek, szekérszék, járom, kosók, új exkér fája, szőlőprés használt mosó sütőknök, felbört pénzszekrény, jég szekrény, ruhazekrények, boroshordók eladók Kosuth u. 63. 7—1726 EGY pár használt löszerszám eladó Berek u. 4. sz. 1. ajtó 7—1748

ÁLLAT (9)

EGY héthónapos szilárd és egy tizhét eladó Honvédtemető u. 27-a. 9—1746

ÉRTÉSI ANYAG (10)

JO deszkanyag eladó hátul az ulvarban. Varga u. 11. sz. 10—1733

ELADÓ

ELADÓ 6x8 m-es fedél teljes faanyag tegnap, cserép. Varga u. 11. sz. 10—1745

GÉP MŰSZER (11)

ELADÓ egy 80 cm csőtörővel felszerelt esztergápad vagy motorkegypárral cserelem. Hajdúszoboszló, Torók János, Hajdú u. 3. 11—1719

JÁRMŰ (12)

EGY fehér mély gyermekkocsi eladó, Vigkedvő M u. 29. 12—1760

ÜZLETI AJÁNLAT (13)

SZAPPANNAK való szíra. kérek szappanra áteseréket. Kisegy utca 8 Pál János. 15—1731

BUNDÁJÁT most alkálts.

BUNDÁJÁT most alkálts. sa, javítása díj los fazon. ra, Katona Vilmos ezter. mesternél, Simonyi u. 2. 13—1762

ADÁS VÉTEL

VEGYES (14)

művep Eg Aco -A. Ják BULLÁRDASZTAL Rex autómata eladó Sas u. 2. Vendéglő. 14—1738 ELADÓ vízmelegítő kályha zománcos fűrdőkád, rekamié, Miklós u. 36. 14—1718 ELADÓ 1 darab prima Kolor kályha és 1 perszívógép Erzsébet utca 43. sz. 14—1758 KÉT lóra való igaz hám eladó Török B. u. 7. 14—1764 ELADÓ kétkerekű féderes gézkocsi és egy 750 kg-os mérleg, Rigó u. 67. 14—1753 FÉRFI barna félpóló 43-as gyermek sportkocsi eladó, minimot valódi; veszek lapotály tér 1. Taisz, cserép kályha, 14—1749

LAKÁS

LAKÁSCSERE (15)

SÜRGOSEN keresek egyszerű, kétosztás, háromosztásos. Butoroztatókat honya használatával. Cserelakások Beköltözetházak Gálorey irodánál, Szoboszló 2. C3 T: 04-20. 15—1730

ELCSEBELNEM

Központi kétszobás komfortos lakásom Simonyi út környéki 2 vagy 3 szobás komfortos lakással, vagy bejáratos szoba, konyha, szelős lakás. Erdőly oraművelő Vörös Hadsereg utja 9. 15—1757

BUTOROZOTT SZOBA (16)

EGY két butorozott szobát keresek konyha és fűrdőszoba használatával. Jancsó Adrienn Színház. 16—1725 KIADÓ mégános férfinek Kicsiny butorozott szoba olcsón. Vasvári Pál u. 9. 16—1743

BUTOROZOTT szoba fűrdőszoba használatával kiadó.

Apafi u. 157. 16—1755

HÁZ VILLA (19)

ELADÓ ház Tusnádi utca 4. református templom és iskola mellett, beköltözés esetén két szoba konyha beköltözhető. Ivóvíz, gyümölcsös. 19—1720 ELADÓ családi ház azonnal beköltözhető. Rákosi-telep, Pósz utca 27. szám 19—1701

TELJES ELLÁTÁS (17)

EGY 65 éves iparos gondozót keres, Mester u. 14. 17—1735

FÖLD TELEK (20)

PAOSRTA 48. ház hely eladó. Erdőküln: Arany Bika volt Frank-üzlet Gyúlsánál 20—1742 ELADÓ Szabó Kálmán utca 59. számú 330 négyzetföld telek, Rigó u. 67. 20—1752

BÉRLET (21)

NYOLÓ hold fekete föld bérletbe kiadó. Osigekert u. 21. 21—1744

INGATLANFORGALM

IRODA (22)

BAKÓCZY Ingatlaniroda Werbóczy u. 8. Eladó beköltözhető családi ház, kert, tesházak villák ültetés házak legnagyobb vidékben. Hatvan balföldön egy rendbeli ötszobás és egy rendbeli háromszobás komfortos lakása, nagytele-

Anyakönyvi hírek

Születések. Ohlbauer Sándor István, Simonyi u. 50 Judit, Hódosi László vagonyári munkás Dévai u. 31. Irén, Fazekas Gyula MAV öröberes Rudas u. 28. Gyula, Gombos Mihály TSZOs tag Vedres dűtő 4. Mihály. Hazaságok Bakó István adóhivatali könyvelő Bálint Pap u. 19. és Bakó Erzsébet Hatvan u. 46. Farkas István postafőtiszt Kandia u. 15. és Patáki Jozefina Vargakert u. 4. Gógwein Lajos áll gazd pénztáros Magos György ter 9. és Vághó Edit Simonyi u. 13. Kezke Anarás MAV 1666 Bethlen u. 22. és Papp Lóránt Szegényház u. 2. Kezke Ferenc DHV pályás. Ter h. Bethlen u. 22. és Orsz. Sz. Zsanna Pasocita u. 7. Király ódon egyetemi tiszt. Varga u. 20. és Nagy Eszter Szálán krt. 78. dr Kovács Riber klinikai tanársegéd Szálán krt. 78. és Sziráki Klára Tanító u. 7. Nagy László gyermekorvos nevező Thököly u. 3. és Rácz Julianna Karám u. 38. Suta József NV könyvelő Andrássy út 25. és Takacs Károly Járáspati, Szőnyi István tiszt. Széchenyi u. 14. és Kővesdi Jolán Szálán körű 78. Várjas László MAV állomás előjáró Vörös Hadsereg utja 71. és Komár Magda Mátészalka. Vég Sándor mértékfeleltető Bp. és Szabó Iona Alberty u. 44. Péter József gumijavító iparos Simonyi u. 52. és Lality Iona Bp.

Tömegszervezeti

naplár

KIOSZ hírek — Népevelők, hétón 6 órára iródnak jelenleg meg. — Cipész és fűrészbiztos szakosztályi ifjúsági csoport vezetők és szakosztályi felelősök hétón 7 órára iródnak jelenleg meg. — Közművesmesteri közműves iparos, ácsmesteri, ács iparos, feltehető kályhas ácsos szakosztályi hétón este 7 órákor hívet tart. — Kislavárosi szakosztály értekezését, hogy az iróda Nyomató u. 9. sz. alá lett áthelyezve és tagdíjat mindenki már az új helyiségben azonnal fizesse be.

KIOSZ hírek — Ma vasárnap délután 10-ór fűszerkereskedők adóközléségi és szakosztályi gyűlést tartanak. minden tag feltétlenül jelenjen meg saját érdekében. — Textilekereskedők adóközléségi hétón du 16. 5 órákor gyűlést tartanak a. 1950. 1. félévi lezárolás és áruelátás ügyben. — Felkérjük azokat a kartársakat, akik a Rákosi-per olvasókönyvben hetfői napra jelentkeztek pontosan 6 órára megjeleni szíveskedjenek. — Népevelők ügyeim Hétón este 7 órákor népevelők értekezlet, minden népevelő feltétlenül jelenjen meg.

MNDSZ hírek — Hétón délután 5 órákor az MNDSZ központban területi ügyvezető értekezlet lesz. Kérünk minden ügyvezetőt, hogy feltétlenül jelenjen meg.

Szakszervezeti hírek: A háztulbizzami titkárság felváltja az összes utca- és tömbbizzalmiakat, hogy a lakások kapujára a névtáblájukat tegyék ki. És az átvett nyomtatványokat sürgősen adják le. — Az amerikai szövetségű pedig az újabb kiadott utasítás szerint szigorúan ellenőrzik és a városi tanács által kiadott utasítás, vagyis a műszaki igazgatóság által az építkezésekre vonatkozó rendelkezéseket ellenőrzik és a engedélyeket a tulajdonosoktól felmérés céljából kéri el, ahol ászróvételre vesznek, az engedélyt minden azt jelenték a titkárságnál.